

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

"Sådan var min stil..."

1860-talets unga 20-åring — tur, att hon inte var shinglad som damen här! — skrudade sig i denna hatt som jämte andra prov på flydda tiders dammoder visas på Iduns septemberutställning i Konstakademien.

Jæger hovfoto.

K R Ö N I K A

om vår tids ungdom och sjuksköterskornas dräkt.

FASTÅN DET ÄR SOMMAR OCH SEMESTERTID händer det en hel del härhemma och ute i stora världen. Kongresser hållas, en professor låter oss bli 140 år, Mussolini ger i ett romarstolt tal nordpolen åt Italien, påven sätter stopp för protestanternas turistbesök på hans mottagningar, prinsessan Juliana, Hollands tronföljarinna, får kikkhosta och professor Segerstedt i Göteborg efterlyser en nationell ungdomstyp.

Det finns ett Strindbergscitat, som inte lämpar sig för bättre salongskonversation, om hur det känns att vara ung. Det är bara i poesi och memoarer och någon gång på skolavslutningar som ungdomen står högt i kurs. Annars får den minsann veta av att den lever. Man kan knappast öppna en tidning, utan att finna litanior över vår tids förfärliga ungdom. Även om ungdomen alltid varit förfärlig och aldrig så förtjänstfull som i mormors tid, så tycks den dock vara förfärligare nu än någonsin.

Jag resonerade med en ung dam om saken häromdagen. Hon hade också läst professor Segerstedt och var upprörd. Eftersom hon bara talade med mig, blev hennes tal ganska oförskräckt.

— Han talar om nationella ungdomstyper, sade hon, och konstruerar fram sådana i en mängd länder i Europa. Men i Sverige skulle det inte finnas någon. Ack, om jag hade professor Segerstedts skarpa öga! Jag kan nog ungefär göra mig en typ av en fransman, en engelsman, en tysk, hos dem finns så många typiska drag, som ganska lätt uppfångas av mina främmande ögon. Men inte kan jag lika lätt karaktärisera mitt eget folk — å, jag känner ju mängder av dem, de äro alla så olika och jag är själv en av dem. Inte vet jag vad jag är för en typ och om du bad mig göra upp en bild av min mor eller bror eller själs älskade, så skulle jag stå mig slätt. Jag känner dem för mycket för att få någon kort schematisk bild av dem.

Men vad som allvarligt retade gallfeber på mig i den Segerstedtska klagolåten, fortsatte min unga dam, är när han säger, att ungdomen skall lära sig arbeta. Den som

säger så, känner icke ungdomen, utan på sin höjd några sorgliga undantag. Ty förebrå oss vad som helst, förebrå oss nöjeslystnad, jazz, biokult, restaurangbesök, slängigt språk, sportfåneri, ytlighet, ja, till och med lösa seder och vi unga skulle inte känna oss så absolut orättvist beskyllda, men kom inte och säg att vi inte arbeta. Ty även om vi hinna med all sköns fåfänglighet och synas mer ute i virveln än ungdomen på mormors tid — ty då hade man inte mycket av virvel — så är det icke många bland oss, som icke arbeta och förtjäna vårt bröd. Flickorna hinna knappt sluta skolan, förrän de ta plats, och till och med bland förmögna familjeflickor står det icke särskilt högt i kurs att slå dank. Och pojkar — ja, var hitta vi längre överliggaren i Uppsala eller pappas pojke, som ska se sig omkring ute i världen ett tag, innan han på allvar börjar arbeta, eller han, som ska ha underhåll hemifrån både som ungar och nygift äkta man. Nej, kom inte och säg, att vi skola lära oss arbeta, den konsten våga vi skryta med att kunna bättre än föregående generation, även om denna blir lite shockerad över att arbetet ibland går med amerikansk fart och kanske en aning amerikansk slängighet.

Förresten är jag trött på gnatet på oss, det är skönt att man blir äldre dag för dag så att man snart själv kan få anta den beskärmande tonen och så fort man burit sig dumt åt mot en ungdom försvara sig med att man är tjugo år äldre, avgjorde den unga damen respektlöst och med den nonchalans, som upprör så många tanter och farbröder utan humor.

Jag tyckte att ögonblicket nu kunde vara lämpligt att avbryta den unga damens svada, innan hon hann med flera ungdomliga dumheter. Hon skulle bestämt ha gott av att beskåda några medsysstrar av ett betydligt timidare och stillsammare slag än hon, varför jag tog henne med till sjuksköterskekongressen, dit jag å dragande kall och ämbetets vägnar måste gå. Min väninna var mycket tacksam över förslaget och sympatiserade livligt med professor John

Berg, då han sade, att familjemedlemmarna mera borde sköta sina sjuka själva och inte i onödan anlita sjuksköterskor, vars tid och intresse skulle förbehållas de verkligt allvarligt sjuka. Snobberiet med sjuksköterskor är en sjuka i vissa familjer, tyckte min väninna.

Men hennes tycken voro flera. Hon tyckte inte om sjuksköterskornas gamla hederliga dräkt, kan ni tänka er. Hon sa:

— En sådan opraktisk dräkt de ha, sjuksköterskorna, framförallt de svenska. Kanske har den där dräkten någon gång i tiderna varit enkel och flärdfri och hygienisk. Nu är den det inte. Med sina vida, släpande, tjocka, svarta kjolar, med hårt åtdragen midja under skärpet, med blus och kjol i två stycken, med långa obekväma ärmarna, med högt skruvstäd till åbakig krag. Kan det kallas hygieniskt? Kan det vara praktiskt just för sjuksköterskorna? Medan vi fåfängliga, världsliga varelser trivs i korta kjolar, lösa, bekväma linjer och fria halsar. Kunna icke sjuksköterskorna ordna en dräktreform snart, utan att därför beskyllas för opassande modenycker. Säkert skulle de vara tacksamma att få korta av kjolarna en aning, att slänga det obekväma skärpet över blus och kjol och klä sig i en hel, rakt och löst fallande klädning, att vika ner den höga kragen en bit och kanske korta av ärmarna, som de ändå alltid få kavla upp under sjukvården. Skulle någon förtänka dem en så förnuftig reform? Se på finskorna, de ha redan en bekvämare dräkt med en rak, grå rockklädning. Här diskutera systrarna frågan vad allmänheten fordrar av en sjuksköterska. Vanvördig som jag är skulle jag bland mina fordringar sätta upp att jag inte vill ha en opraktiskt klädd sjuksköterska i mitt hem.»

»De' ligger nå't i't.» Däremot vilja vi icke, så fruntimmer vi äro och angelägna om vår unga skönhet, finna något i professor Voronoffs förnyingsbudskap. Det är för hemskt och öppnar alltför svindlande vider.

EBE.

Sökare av John Masefield. En dikt översatt från engelskan av friherre E. Palmstierna.

Sveriges minister i London, friherre E. Palmstierna, sysslar på lediga stunder ibland med litterära översättningar. Här ses ett prov på hans konst, en översättning av en engelsk dikt.

*För oss givs ej kärlek och vänner, guld eller egen härd,
men längtan, som bränner, och vår långa vandringsfärd.*

*För oss är ej lugnet och friden, som andra få.
Vi söka den staden, som aldrig vi kunna nå.*

*Ej tröst finns på jorden åt oss — åt sökare som vi —
på väg mot förborgad skönhet, som osedd skall förbli.*

*Blott vandring i sol och regn och vind på väg utan slut,
och vakteld under stjärnorna, sömn och vandring som förut.*

*Vi söka Guds stad och skönhetens tempelkupol —
och möta begravningsklockor och marknadsskrål.*

*Vi aldrig nå gyllne staden, dit ljusa gestalter gå —
blott smärtans, där sorgklädda följen vid portvalv stå.*

*Tills dagsljuset dunklas vi trampa vägens damm;
mot kvällshimlens synrand ses tornspiror skymta fram.*

*Vi vandra, när dagen grytt, tills natt står vid skogens bryn;
Vi söka den heliga staden långt bortom aftonskyn.*

*För oss givs ej kärlek och vänner, guld eller egen härd,
men längtan, som bränner, och vår långa vandringsfärd.*

E. P.*

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRANKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

KONSTEN ATT VARA FRISK

ATT VERKLIG HÄLSA ÄR EN GUDAGÅVA, som man sällan lär sig riktigt uppskatta, förrän man är på vippen att mista den eller när man återfått den efter en lång sjukdom, ha vi nog litet var erfarit. Men sedan man gjort dylika erfarenheter och med Stiernhielm insett, att »utan hälsan är allting alls intet», vill man gärna veta, vad man bör göra för att få behålla den. Och som läkarvetenskapens främsta män på olika områden just i dagarna äro samlade i Stockholm, ha vi vänt oss till några av dess representanter från skilda länder och världsdelar och fått följande hälsoregler.

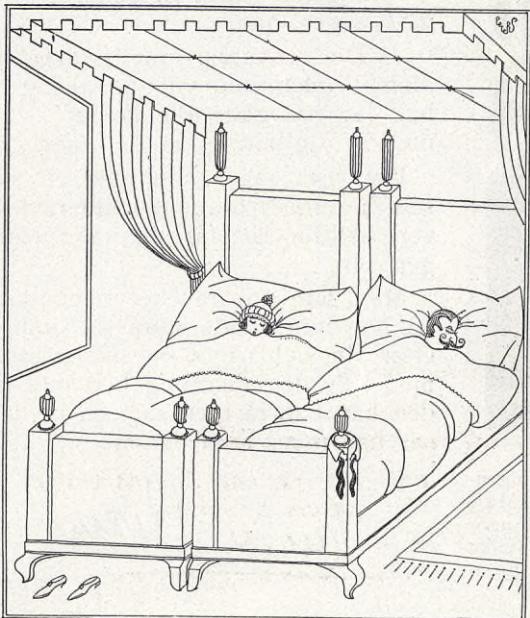
Sport, frisk luft och vila.

»Första budet för den som vill bevara sin hälsa», säger sir Frederic Hopkins, chef för den biokemiska avdelningen vid Cambridge universitet, »är att inte bekymra sig så mycket om den. Börjar man gå och känna efter, hur man mår, kan man snart suggerera sig till alla möjliga sjukdomssymptom.»

Andra budet: använda sitt sunda förnuft, undvika ytterligheter, aldrig forcera varken med kropps- eller intelligensarbete, aldrig fortsätta arbetet, när verklig trötthet inställer sig.

Tredje budet: ägna dagligen någon stund år sport, helst någon som håller en i allsidig jämn rörelse utan plötslig forcering med uppehåll efter. Golf och tennis äro säkert de lämpligaste.

Fjärde budet: frisk luft i arbets-, sällskaps- och sovrum. I England sova vi ju vid öppet fönster året om, även om vi

Man ska sova i nio timmar.

NÅGRA RÅD AV VÅRA LÄKARGÄSTER.

På bilden ovan ses några av de tillfrågade, fr. v.: prof. Henderson, prof. Palladin, d:r Kato, d:r L. Stern, prof. Voronoff, prof. Lim, sir Frederic Hopkins.

skulle ha några kylgrader, och det gör sömnen mycket mer stärkande.»

Musik är balsam för nerverna.

Ukrainas representant, professor A. Palladin vid biokemiska institutionen i Charkow, älskar som alla sina landsmän musik, som han också anser av oskattbart värde för harmonisk sinnesstämning, för själens hälsa om man så vill.

»En ständig växling mellan arbete och vila är nödvändig», säger han, »särskilt för dem, som syssla med intelligensarbete. Musiken kommer oss att glömma varje tanke på arbetet och skänker därmed verklig vila. Därför ger den oss också nya krafter. Om man insåge detta, skulle man nog mer allmänt i musiken söka och finna vederkvickelse och balsam för trötta nerver och om man därtill ville inse, hur mycket bättre man arbetar utvilad, skulle man kanske icke i sådan utsträckning överanstänga sig. Sammansättningen av vårt dagliga bröd har ju också en oerhörd betydelse och därvid kan man formulera kravet: Kraftig vitaminrik föda, där ingen vitaminingrupp saknas.»

Arbete som man trivs med är bästa hälsomedlet.

Det intima sambandet mellan andlig och fysisk hälsa betonas också av professor R. K. S. Lim vid Pekings universitet.

»Liksom verklig lycka alltid förutsätter verklig hälsa, kan också lyckan bli ett villkor för hälsan», säger han. »Och ingen lycka går i min tanke upp mot den att ha ett arbete, som man trivs med och passar för. Har man det, håller man sig i allmänhet frisk, vilka hälsoregler man än må följa — eller försumma — i fråga om sport, bad, sömn, mat o. s. v. Där måste ju kraven växla både för folk och individer.

Sporten håller storstadsmänniskan frisk.

Hans stamfrände, dr Kato från Tokio, kan däremot inte nog betona sporten som det viktigaste om inte enda villkoret för en god vigör.

»Ju längre vi leva i städer och ju mer dessa svälla ut till storstäder, desto nödvändigare är det att vi genom idrotten underhålla krafter och hälsa. Den är lika

nödvändig för ämnesomsättningen som för hjärna och nerver. Helst bör den naturligtvis också idkas i frisk luft, en smula i lä för storstadsmugg och storstadsbuller.

Sov i 9 timmar och Ni blir frisk.

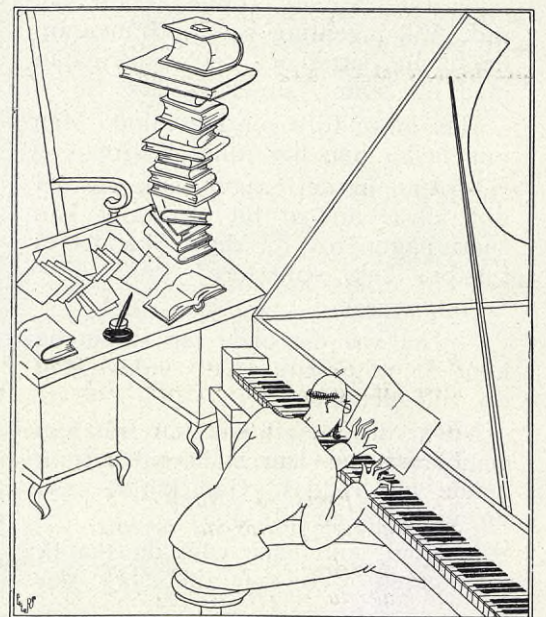
Den friska luftens betydelse kan ingen klagöra bättre än professor Y. Henderson, Yale-universitetets berömde forskare, känd för sina undersökningar av bensingens giftverkan. Han svarar:

I en jättestad som Newyork kan biltrafiken bokstavligen innebära en förgiftningsfara, men det behöver man ju inte befara i mindre städer och de skyddsåtgärder, som vidtagas hos oss, gälla därför inte som allmän hälsoregel på annat håll. Skulle jag utfärda en sådan, skulle den kunna sägas i ett enda ord: sömn. God, lugn sömn 9 timmar, inte mindre, men gärna mer, om man är trött. Sömnen är och förblir som det heter i Macbeth: Balm of hurt mind, the sweet death of every day's life».

Nöjena äro av betydelse.

»Att arbeta, vila och roa sig grundligt, det är mina tre budord», säger professorn vid Moskvas fysiologiska institut, m:me Laila Stern, »för den som vill behålla hälsa och arbetsförmåga. De två första är nog alla ense om, men det tredje? Nöjen äro verkligen ingen lyx utan ett nödvändigt led i hälsovården, d. v. s. alla nöjen, som ge oss utbyte och förströelse. De ge ofta större vila än själva stillheten och ensamheten, ty genom nya intryck göra de en verklig

(Forts. sid. 822.)

Musiken ger ett utmärkt hälsomedel.

Ahlgrens
NOBLESS
Ger djup glans — Smetar ej.

DET EVIGT MANLIGA

HAN OCH HON OCH SMÅ ÄKTENSKAPSFNURROR. AV VERA VON KRÆMER.

SITUATIONEN KAN VARA UNGEFÄR denna.

Han och hon äro ute på resa, på semester. Man kommer till en stad och hon ser i bodfönstren. Det är hennes nöje, alla kvinnors nöje. Om man också märker, att ens egen stad har lika bra varor och lika bra priser eller billigare, är det dock en ständig fröjd att bara se och se. Man ser på kläder, på tyger, på antikviteter, på silver och guld, man tänker ibland: »Den lilla syltskeden!» Den vore överkomlig, den pärlbroderade klädningen är det icke — men det är lika roligt att se den.

Nästan genast blir en kvinna på det klara med vad hon kan köpa med gott samvete. Men är hon i någon mån resvan, störtar hon inte in genast och handlar, hon tänker inte heller genast på sig själv, utan på barnen, egna och andras, och lika mycket på honom. »Den där halsduken är förtjusande, den borde du ha!» säger hon.

Och hela tiden har hon i bakhåll fröjden av att få gå in och köpa den där enda saken åt sig själv.

Så gå dagarna. Man börjar längta hem, man bereder sig på att resa, man kan det främmande landskapet, fysiomierna, maten, gatorna.

Och så kommer det.

De gå tillsammans, glada, allt har varit bra. De stanna framför ett fönster, hennes fönster, det som hon hela tiden haft i tankarna.

— Se där, säger hon, shantung för fyra och femtio metern!

Och som ett klubbslag kommer hans svar:

— Kan det inte vara nog nu med att stå och titta i fönster? Nu vill jag ta mig den och den ha ett glas öl!

— Men, säger hon och märker redan att all glädje är förbi.

— Vad för men? Vad ska du med det där! Nu har jag underkastat mig tillräckligt av butikstyranni!

Utan ett ord följer hon honom.

— Som du vill. Jag rättar mig helt och hållet efter dig.

Martyr. Passiv. Trött. Ointresserad. Vill ingenting ha. Är frånvarande hövlig, sitter och ser ut på gatan med ett stumt, slutet ansikte.

Han låtsas först om ingenting. Men inte heller han har roligt längre.

— Vad är det? säger han. Är det ditt allvar att en bit shantung kan spela någon roll för dig? Ska det få förstöra hela semestern!

Hon svarar:

— Det var det enda jag skulle ha köpt åt mig själv. Det enda. Men du ville det inte.

Nu är det så, att han inte alls kan manövrera det han ställt till. Ännu kunde allt räddas. Han kunde resa sig, vinka på en bil, säga:

— Kom, min egen vän, du ska få shantungen och mer till! Jag ska

Hur små fnurror lätt uppkomma, men äro onödiga mellan honom och henne få vi här lära.

Silhuett.

Omkring vårt hus står varje kväll
en doft av mynta, pimpinell
och söt liksom vaniljen
lavendel blommor i en krans.
Där går var kväll med silkesfrans
på svarta spetsmantiljen
en gumma med sin trädgårdssax
i silverhår och gul som vax.

Där skuggan mörknar violett
jag ser en annan silhuett
sen femtio år tillbaka;
en korsbandsvirad liten vrist
i vätan på en trädgårdsläst,
en mjuk och barnslig haka,
och liljevit är hennes hy
mot stassen av tarlatanssky.

Och rum med blommig spräckt tapet
de gömma mängen hemlighet
i tunga chiffonjéer
där kuriosa tränges tätt;
den gamlas käraste porträtt
med pressade penséer.

En efterbliven resenär
i livet gamla damen är . . .

Men minnen kvarstå dyra
och gjuta återsken och glans
från livets äventyr, som vanns
just anno sjuttiofyra.

EBBA von SETH.

I Lidingö kyrka sammanvigdes lördagen den 24 juli d:r ingenjör Carl Wurster från Ludwigshafen a/Rh. med fröken Margareta Bergman, dotter till v. verkst. direktören i A.-B. Lidingö-staden Sven Dan. Bergman och hans maka, född Hesse, vilka samtidigt firade sitt silverbröllop. Vigseln förrättades av prostten, Karl Hedmark.

smuggla det åt dig, till och med, bara du ler!

Men naturligtvis gör han ingenting av detta. Han säger:

— Det enda! Du har köpt både strumpor och handskar och shantung kostar tull. Men för all del, köp om en bit tyg är viktigare än allt annat.

— Det är inte viktigt, svarar hon. Öl var viktigt. Men när det gällde ett par fattiga meter åt mig . . .

Ja, på detta sätt kunde man hålla på hur länge som helst, det kunde rivas upp sår, som nyss ärrats.

Emellertid är vårt par kloka och hyggliga människor. Hon har redan börjat säga sig själv dessa ord:

— Varför kan jag aldrig lära mig någonting! Vi har varit gifta i aderton år, jag borde veta, att han avskyr bodar. Och att jag har mycket roligare om jag får gå ensam i dem. Nu har jag förstört mitt nöje för mig (och hon blir nu åter orolig att shantung kanske kostar 5 kronor hemma.) Varför var jag inte älskvärd och munter som andra kvinnor, som de där, som få vad de vill? Varför tog jag honom inte under armen och jollrade med honom, som allt manfolk vill att man skall jollra?

Varför, ja, säg det.

Nu tinar hon långsamt upp, därför att hon inte vill ha semesterns slut skuggat av en tvist och därför att hon innerst känner det ovärdiga att spela martyr. Men hon är duktigt förargad, dels på sig själv och dels på det evigt manliga. Och hon finner tröst i att formulera följande sats — men försiktigtvis bara för sig själv:

— Att han inte lär sig, att han har mycket mera obehag av att inte göra mig till viljes än att foga sig i det, som han tycker är besvärligt!

Och vid tanken på det ihållande obehag hon har i sin makt att straffa honom med, blir hon plötsligt helt och fullt glad igen.

Vilket gör honom tacksam och befriad, ångerfull och chevaleresk.

— Jag ska skaffa dig shantung hemma! säger han.

— Du är väldigt rar! svarar hon. Men — shantung vill jag aldrig mer ha. Jag har glatt mig åt det — men nu vill jag aldrig se det mer.

Det sista säger hon med en suck, som hon med påtagligt hjältemod kväver. Alltför lätt får ju inte försoningen bli.

Men han var mycket obetänksam, då han inte kunde styra sin otålighet efter vila och något att släcka törsten med. Ty den shantung hon inte fick, den kan han få igen som en blydagg, när han minst anar det.

Vera v. Kræmer

BAKA MED

EKSTROMS JASTMJÖL

H E R R O C H F R U K R U K A

LANDET DÄR ANDARNA BO I KRUKOR OLIKA STORA ALLTEFTER DERAS KÖN. FÖR IDUN AV ERIC MJÖBERG.

VI MÄNNISKOR AV MODERN TID pläga ibland komma med ett: »han är då en riktig kruka», då vi vilja ange en individ som ovanligt dum och slö.

Så gör ej fullblodsanimisten från Borneo. Han ser djupare in i tingens natur och älskar att berusa sin själ med mystiska föreställningar. Vad är väl honom naturligare än att någon av de allestädes närvarande andarna, hans »antoh», tagit sin tillflykt till en gammal lerkrukas dunkla inre. Den är ju likt skapad till bostad för en ande.

Intet är därför naturligare i dajakens och milano-männens ögon än att krukorna, de må vara gamla och spruckna, måste behandlas med vederbörlig aktning och respekt.

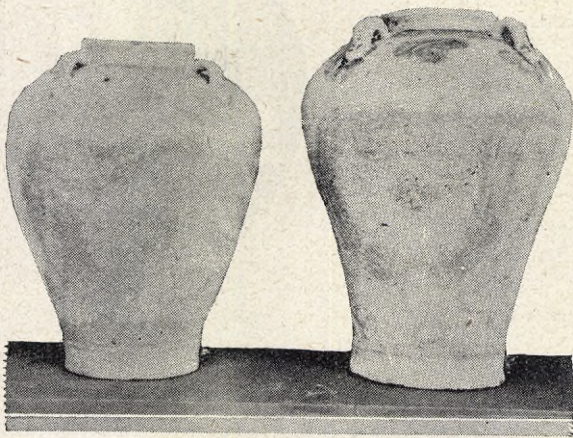
Borneos primitiva folk plägas ej av bekymmer för det dagliga brödet. De leva ju i paradisiska trakter, där fiskarna bokstavligen simma in till frukostbordet, där risplantan ger roo fallt igen. Några få sagopalmer eller bananträd och de unga ormbunksskotten ge dem vegetabilier i överflöd, de dystra urskogarna stå fulla av villebråd. I areca-palmens och sirih-plantans blad ha de de erforderliga stimulantia. Risgryn eller taro-rötter omsättas genom jäsnings till »lorak», ett slags brännvin, som ymnigt flödar, så ofta tillfälle yppar sig.

Nej, hans jordiska sorger är av annan art. Andar av de mest skilda slag, sällan goda, ibland likgiltiga, oftast onda, befolka alla hörn av jorden och han måste noga aktgiva på naturens alla tecken och under. Sjukdomar, olyckor eller andra prövningar äro direkta följder av andars spel och man måste därför sorgfälligt undvika att utsätta sig för deras vrede och hämnd. Vid vissa förligen återkommande fester stänker man blod av det nyss dödade djuret, ett svin eller en höna, över krukorna för att dymedelst blicka de inneboende andarna.

Men ej nog härmed. Milano-människorna gå ännu längre i sin kruko-kult och tro på han-andar och hon-andar och därför också på han-krukor och hon-krukor eller »tadjan laki» och »tadjan prempoan». Föreställningen om den inneboende anden och krukorna har smält ihop till ett begrepp och man säger öppet att den större krukorna är kvinnan, den mindre mannen.

Jag besökte en gång en Milano-by långt uppåt Bintulu-floden. I ett av långhusen funnos flera gamla kinesiska krukor av den crackelerade typen med blå drakar. Jag granskade dem noga och utvalde en större sådan för köp. Tyvärr var dess like spräckt. Då jag sporde hövdingen efter priset på den hela krukorna svarade han reserverat att jag ej kunde köpa densamma utan att också taga den spruckna. På min fråga varför, log han ett ironiskt leende och sade: »De äro ju man och hustru och den större, hustrun, är ju lika bra trots att hon är en smula sprucken».

Alla krukor och lerkärl på Borneo med undantag av en del mindre, mycket enkla äro tillverkade utanför Borneos

Ett lyckligt äkta krukpar, den större hustrun, den mindre mannen. Crackelerade krukor från Mingperioden.

D:r Mjöberg har återvänt hem efter en lyckad vetenskaplig färd på Borneo. Han ger här en underhållande skildring av vilken roll de keramiska kärlen spela i infödingarnas liv och föreställningssätt.

gränser och ha vid skilda tillfällen importerats från Kina. Ju äldre dessa äro ju mera värderade äro de. De allra finaste s. k. »gusi»-krukorna härstamma från Ming-perioden (1368—1643) och utgöra familjens dyrbaraste egendom.

Borneo har genomgått många skiftande öden. Vi ha otvetydiga spår av en synnerligen tidig, buddaistisk kolonisering, ja, daterande sig tillbaka till tredje århundradet av vår tideräkning. Det är också fastslaget att de mandelögda »himmelens söner» från Kina tidigt besökt Borneo.

Den som i våra dagar vill göra sig mödan att genomleta Borneos gömmor skall finna en myckenhet av gamla fina saker, framför allt av gammalt kinesiskt porslin. Men det tarvas både tålmod och en smula träning för att samla med urskillning, ty på Borneo vimlar det formligen av porslin av de mest skilda slag och åldrar, från den gamla fina Sungperiodens (960—1279) läckra alster, då det kinesiska porslinet nådde sin allra högsta grad av fulländning till moderna efterapningar och andra värdelösa föremål.

Under mina andra resor på Borneo, höll jag alltid ett öppet öga för de olika former av kinesiskt porslin som förekomma i avkrokarna. I kusttrakterna och de mera tillgängliga platserna finnes så gott som intet av värde. Men kommer man längre

in åt obygderna och rannsakar de ursprungliga långhusen skall man överraskas av högst intressanta kvarlevor. Längst bort i husets vinklar och vrår ha de gamla och förståndiga gömt de pjäser som de fingo i arv av sina fäder. Det kan draga veckor om innan främlingen har aning om att dylika dolda skatter finnas. Det gäller framför allt att ej gå bryskt tillväga, ty då är spelet förlorat. Klenoderna undångömmas då för profana blickar. Nej det gäller att gradvis vinna de äldre kvinnornas och männens förtroende och att visa deras gamla minnessaker lika stor aktning och vördnad som de själva bestå dessa. Då tiden är mogen, kommer den ena lilla praktpjäsen efter den andra till synes. Ofta äro de täckta av en tjock päls av smuts och kokosolja, som helt döljer den gamla adeln. Men man lär sig snart se igenom skyddshöljet av sekelgammal smuts och här och var skymtar i sprickorna deras nobla natur fram. Men man måste då noga bemästra sin samlarnit. Det vore i högsta grad odiplomatiskt att direkt söka förvärva dem. Man måste smeka dem, beundra deras fina linjer och sätta dem med gentil hand tillbaka för att först några dagar senare ånyo granska dem. Har man så under tiden förvärvat sig de äldres tacksamhet genom lämpligt anbragta presenter står man skatterna betydligt närmare. Och en vacker dag skifta de i ett svagt ögonblick ägare.

Såväl dajakerna som framförallt Milanomänniskorna värdera mycket det s. k. »neligon»- eller »gusi»-porslinet. Av synnerligen stort intresse är en del större gröna, rikt crackelerade tallrikar av Ming-periodens dagar. De äro högst svåra att förvärva. Man iakttar en viss mystisk och hemlighetsfull tystnad vis-à-vis dessa stora tallrikar, som ibland äro ända till en halv meter i diameter. De lära komma till användning blott en gång om året vid bestämda ceremoniella tillfällen och gömmas omedelbart därpå i husets bakre otillgängliga gallerier.

Crackelerade tallrikar, vaser och krukor utgöra en klass kinesiskt porslin för sig. De äldsta förskriva sig från Sung-perioden och sträcka sig genom Ming-perioden in i det senaste århundradet. Det uppgives att denna typ uppfanns av en ren tillfällighet, då man av misstag utsatte ett råämne för stark temperaturväxling straxt efter uttagandet ur ugnen. Sprickor uppstodo då i glasyren genom att denna vid plötslig avkylning sammandrog sig starkare än själva pastan eller porslinet. Mer eller mindre regelbundna sprickor framträdde,

vilka till den grad tilltalade den tidens konstnärer och experter, att man metodiskt slog sig på »crackle-ware». De gjorda sprickorna impregnerades med tusch eller organiska färgämnen, ålblod etc. för att förhöja effekten och ett nytt lager av glasyr påmålades och brändes för att ge ytan ett glättat, speglande utseende.

Jag var nog lycklig att komma över två dylika krukor. (Forts. sid. 823.)

Fr. v.: Mörkröd och ljusgrön Ming-tallrik med blomstermönster. — 1000-årig celadonbål med mönster av lotusblad under glasyren, tillhör d:r Mjöberg. — Liten Mingtallrik visande olika typer av sprickor.

CAP
KEJSARNOUGAT

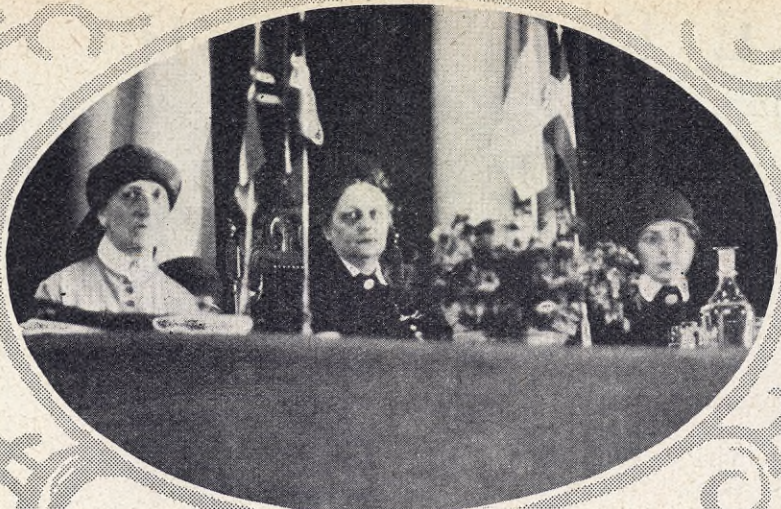
Yppersta kvalitet.
Särdeles delikat.
Bitar à 10 o. 15 öre.

De sjukas vänner.

Bland systrar, läkare och läkarfruar.

Stockholm har den senaste veckan gått i kongressernas tecken. Nordens sjuksköterskor ha haft möte och fysiologer från världens alla hörn ha samlats till kongress, båda händelserna anmärkningsvärt nog inträffande samtidigt. Ur kongressvimmel har vår fotograf fångat några förgrundsfigurer bland systrarna samt damer på fysiologkongressen, antingen de nu deltagit som aktiva vetenskapskvinnor eller sina mäns fruar. (Foto: Holmen.)

Från kommittétribunen på sjuksköterskekongressen i Musikaliska akademien. I mitten ses mellan en finsk och en isländsk representant ordf. i Norges sjuksköterskeförbund, den energiska och inspirerande syster Bergljot Larsson, som trots sjukdom infunnit sig till kongressen.

Fröken Charlotte Munck är en av kongressens förgrundsfigurer och ordf. i Sjuksköterskors samarbete i Norden.

Fröken Sofie Mannerheim, syster till den vite generalen, är Finlands stora sjuksköterskenamn och de finska sjuksköterskornas beundrade ledarinna.

Några mer än vanligt arbetsfyllda dagar har de svenska sjuksköterskornas pamp och sjuksköterskekongressens ordf. fröken Bertha Wellin (t. v.) haft. Men hon har ju vana från riksdagen och sitt glada humör.

Sju olika länders damer på fysiologiska kongressen. Fr. v. m:me Foa, maka till prof. Foa, Milano och red.-sekr. i Mussolinis regeringsorgan, m:me Tiffenau, maka till prof. M. Tiffenau, Paris, mrs Bathia, maka till prof. S. L. Bathia, Bombay, i sitt hemlands dräkt, nobelpristagaren prof. A. V. Hills fru, England, lady Hopkins, maka till sir Frederic Hopkins, England, frau Stross, maka till dr W. Stross, Prag, docenten Gollnitzer-Meyer vid Medicinska kliniken, Greifswald, och dr Alma Hiller vid Rockefellerinstitutet i New York.

LEJON

STRUMPOR & VANTAR

äro kända för
slitstyrka, god passform och förstklassigt utförande

DE TUSEN SYSTRARNA

»JAG VILLE HYLLA ER MED SKÖNA ORD, SOM INTE KUNNA FOGAS IHOP AV MIN PENNAS FATTIGA ALFABET.»

UPPE PÅ SKANSEN LYSER SOLEN över fångna djur och fria människor.

Vid ett bord sitter några sjuksköterskor i vita hucklen. De prata högt och skratta glatt. De äro av olika åldrar och en är blond som sommaråkerns vete, men hon som sitter mitt emot har mörka sammetsögon och ett lockigt brunt hår, som inte vill hållas fångat under hucket. Det ligger något hetat och angeläget i deras sätt att vara, som om de ansträngde sig att visa, att solljuset ej är något främmande element för deras väsen. De känna det kanske som alla burdjuren skulle känna, om man öppnade grindarna och släppte dem ut. De skulle se på varandra, prövande, och tänka: jasanya, är du också fångat djur. Och göra några hopp eller språng för att visa att de äro fria. Men jag tror, att när de sprängt över några hinder, skulle de känna sig bättre till mods, om grinden till äventyrs skulle öppnas på nytt och de kunde få krypa in i buren igen.

Tiderna förändras och även sjuksystem har blivit en annan. Det fordras ej mer av henne, att hennes hjärta skall tillhöra endast mänskligheten, hennes armar bära tusen bördor, att hennes snabba steg aldrig skola tröttna och hennes öga aldrig sluta sig till sömn. En av tidens lösenord har varit: sjuksköterskan är också en människa. Hon behöver inte vara nunna. Hon behöver inte vara hjältinna. Hon får skratta och gå på teatern. Hon har ledig tid att roa och rekreera sig. Ja, man resonerar numera så, att det till och med är nyttigt, inte bara för spänstigheten i hennes eget väsen, utan kanske än mer för att kunna tillföra sin sjuka ny andlig näring.

Uppför backen till restaurangen, där vi sitta, kommer en man gående. Han har tydligen ont. Han går mödosamt och sätter

Till de tusen systrarna, som i dessa dagar från Nordens länder samlats till kongress i Stockholm, har d:r Alma Söderhjelm skrivit denna hyllning, där hon även givit en karaktäristik av vår tids sjuksyster.

foten försiktigt i marken. En kvinna håller honom under armen och stödjer honom.

I samma sekund upphör det glada sorlet vid bordet bredvid. Hucklena ha blivit stilla, samtalen har brutits av. Alla systarna äro uteslutande upptagna av mannen med foten.

Hur blev det så tyst med ens? Det är ju inte fråga om något olycksfall, där hjälp eller hjältemod höves, ingenting för främmande att ingripa. Bara en helt vanlig fot, som trampar försiktigt i marken för att det inte skall göra alltför ont.

Det blev så tyst, att samtalen ej mer kunde komma igång. Det tog vid men blev borta igen. Solens och frihetens stimulans var förbi. Blickar sökte ut i rymden, gingo plötsligt långt bort, ängsligt undrande. Hur kunde det manne vara med Bertha med höften? Hade de rullat in den gamle herrn ordentligt? Fick den nye patienten på 4:an sitt sömnpulver och frun i 8:an sin behandling? Lyssnade väl Aina och Ester, eleverna, ordentligt på ringklockorna i korridorerna?

Hon behöver inte mer vara nunna och inte hjältinna. Men i alla fall är det som trivdes hon inte alltför länge med ljuset och munterheten. Hon längtar till Bertha med höften och hon är så ovan att inte höra de ekande ringningarna brutalt skära nattens långa stillhet. Att vara på så långt avstånd från den stora fienden. Ty trots tidens förvandling är det fortfarande hon som i de tysta nätterna har att kämpa mot

den hårdaste av alla fiender, döden. Under de nätterna föds i hennes hjärta ett behov, en drift, en kärlek. Behovet att göra det som är gott, driften att minska lidandet, kärleken till de sjuka.

I den värld, där yttre framgång räknas människorna mest till förtjänst, där hälsa och livskraft äro de faktorer, som snabbast öppna väg till människohjärtan, där går de tusen systrarna omkring som främmande med sin kärlek till de sjuka. Inte något sentimentalt svärmeri, men en stark och okuvlig drift, liknande den som konstnären har för sitt verk och vars mål är fullkomning.

Ty den tystnad, som föddes, när mannen med den sjuka foten gick förbi, bottnade inte i någon sentimental ömkan. Det var i första rummet en praktisk omtanke, i det andra ett igenkännande av en som hörde till deras eget folk. Och kanske först i tredje rummet lust att lindra.

Tusen systrar ha gästade Stockholm, i frihet och sommarfägring.

Tusen människor från en annan värld än vår egen, den värld där sjukdom och lidande är ett introduktionskort, den bästa rekommendationen till intresse och hjärta.

Tusen systrar! Jag ville hylla er med sköna ord, som inte kunna fogas ihop av min pennas fattiga alfabet.

Solljuset ser endast era vita hucklen och er glada glädje. Men i de skumma rummen blir hucket till ett nunnedok, och de tysta korridorernas väggar stå fullskrivna med ert hjältemod.

V A D Ä R E N T E L E F O N ?

EN KUGGFRÅGA I ALLMÄNBILDNING.

SÅ HÄR DEFINIERAR SKÅDESPELERSKAN fru *Olga Raphael-Linden* plågoinstrumentet: "En fridstörare när man äter middag, men utan vilken man inte kan existera."

Ombedd att gå frågan närmare in på livet förklarar hon att telefonering sker medelst "Ijudvågor som förmedlas genom någonting i en på något sätt behandlad koppartråd".

Vice direktören i Svenska Bryggarföreningen, hovrättsnotarie *Gunnar Berggren*:

"En apparat, som är mera till nytta än besvär, trots allt som som sagts om den i motsatt riktning."

Direktör *Thorsten Segerstråle*, Grand Hôtel:

"Det är ett av de föremål, som värst missbrukas av den moderna människan, och om inte frågan kommit från Damernas egen hade jag haft på läpparna — värst av kvinnan!"

"Telefonen är ett plågoris", förklarar *Elin Wägnar*. Närmare ansatt bekänner författarinnan sin absoluta okunnighet rörande frågan om telefonens funktioner, vad det är som gör att man kan telefonera. "Men", tillägger hon, "varför behöver man belasta sin hjärna med det när man har kompetenta

Varje dag tala vi om telefonen, den oundgängliga, odrägliga, men som beväringen i en tidskrift nyligen ha vi kanske inte stort reda på vad telefonen är för slags apparat. Idun har stört några personer i sommarvärmen med den retsamma frågan: vad är en telefon? Svaren äro sommarvarma!

personer som fullt tillfredsställande sköter om det åt en? Jag har", tillägger hon energiskt, "alls inga samvetskval över min brist på sakkunskap i det fallet. Jag är fullständigt obotfärdig."

Konsertmästaren *Gösta Björk*:

"Mekanikens triumf över avståndet."

Generalsekreterare *Nils Stille* i Svenska motorklubben svarade kort och gott:

"En helvetesapparat som väcker mig om söndagsmornarna."

En av våra yngre konstnärer, *John Åslund*, blir riktigt förvirrad inför frågan:

"Ja — jo — det vill säga — automattelefonerna

äro ena utmärkta uppfinningar. Man har ingen annan än sig själv att bli arg på om man kommer fel. Och följaktligen blir man mycket sällan arg och obehärskad i automatapparaten..."

En annan konstnär, *Ossian Elgström*, är däremot — och naturligtvis — snabb med svaret:

"En uppfinning som gör mest oväsen av sig vid kvartalsskiftet. Övärderlig som beställningsmaskin till tecknare."

Till sist ringa vi upp "Droskstation" och framställa frågan. Villigt och resignerat svarar en vacker damröst.

"Telefonen, jo det är en inrättning som det skulle vara censur på. Det bleve det med all säkerhet också om Marie-Louise Gagner eller någon av stadens kyrkoherdar finge sköta expeditionen på 'Droskstation' bara en enda timme en regnsväderskväll vid teaterdags eller fem minuter före båtdags en vacker, solig högsommar dag."

När vi någon gång ha tid att reflektera så händer det att vi undra vad de svenska herrarna räkna oss telefonister och droskstationsexpediter till för slags djur. Fruntimmer kan det då knappast vara."

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

PÅ SVENSK LANDSBYGD I U. S. A.

SVENSKA ÄNGSBLOMMOR OCH SVENSKT BJÖRKLÖV SMYCKA KRONPRINSPARETS FÄRD.

Kronprinsen bland höga berg och djupa dalar på resan västerut i Amerika.

DET VAR EN SOLKLAR, VARM junimorgon som det kungliga extratåget, vilket kvällen förut lämnat Chicago, stannade på en liten station inom Minnesotas gränslinje. Där mötte guvernörens ombud, en överste, för att å guvernörens och därmed statens vägnar hälsa de kungliga välkomna till Minnesotas territorium. Ett par timmar senare var man i Redwing, extratågets slutpunkt. Där togs avsked av järnvägsbolagets president, som jämte högre järnvägsmän medföljt och vars privata vagn ställts till kronprinsparets förfogande. Och så mötte Redwings befolkning, samlad i tusental i den tidiga morgonstunden, med en kommitté med mayorn i spetsen. En musikkår spelade, en avdelning av amerikanska legationen i uniform, röda byxor, blå tröjor och röda mössor bildade jämte polis-motorcyklister hedersgarde, svenska och amerikanska flaggor prydde husen och vajade från flaggstängerna. Automobile stodo till reds och i långsam takt skedde färden upp genom den första Minnesotastaden, folk bildade häck utmed vägen. Uppe i staden, på en plattform, skedde den officiella hälsningen och kronprinsen höll ett tal till folkmassan, uttryckande sin glädje över att ha kommit till denna stat, där så många svenskar brutit mark. Därpå trängseln för att få skaka hand med kronprinsparet, till dess detta måste avbrytas på grund av tidens knapphet. Dessa handskakningar ha härute en betydelse, som vi i Sverige ha svårt att förstå. De höra till de formaliteter, som en celeber besökare icke kan undandraga sig utan att såra, och kronprinsparet har villigt följt seden.

Åter i väg i automobilerna till en vacker plats mellan floden och en skogklädd höjdsträcka, där grundstenen till ett lutherskt barnhem skulle läggas på mark, som skänkts av en bemärkt svensk, professor Anderson, uppfinnaren av metoden att tillverka »puffed wheat» och »puffed rize» världsartiklar, som förskaffat honom millioner. Kronprinsen utförde med kronprinsessans hjälp grundstensläggningen med all omsorg, hoppade till och med ned från estraden för att kunna ordentligt breda ut murbruket under stenen

Ingenstans har det svenska inslaget varit så starkt och tagit sig så vackra uttryck som i Minnesota därifrån Iduns korrespondent skildrar hur kronprinsparet mottogs.

och båda vunno här som överallt allas hjärtan genom sitt flärdfria, rättframma uppträdande.

Efter ett kort besök i professor Andersons laboratorium fortsattes färden till Vasa, genom ett leende landskap av skogklädda åsar och kullar, ångar och fält, vattendrag. Det påminde om än det ena, än det andra svenska landskapet, och vid åsynen härav kunde man förstå varför så många svenska invandrare lockats att bosätta sig här. Allt vittnade om välmåga. Även gårdsbyggnaderna minde om svenska gårdstyper från olika landskap, vittnande om vilka landsmän som slagit sig ner där. Gårdarna ligga icke samlade i byar utan spridda, men svenskarna ha rätt mycket samlats provinssiellt, så att åtminstone i denna trakt ett visst distrikt kallas för Småland — och det lär finnas mest smålänningar — här ett annat Skåne, ett tredje Östergötland o. s. v.

Vasa! Där ligger den gamla kyrkan på toppen av en kulle, omgiven av en lumrig kyrkogård, där varje gravsten bär ett svenskt namn. Gammal är kyrkan efter begreppen i detta nybyggarland, ty i över sjuttio år har gudstjänst hållits där på svenska språket och för blott något över sjuttio år sedan bröto de första pionjärerna bygd här där dittills endast indianerna strövade omkring. En bygata fram till kyrkan, prästgården och några andra gårdar och hus. Kyrkklockorna ringa. Kyrkan är fylld av folk och utanför äro flere tusenden samlade. De ha kommit även från mycket fjärran trakter för att få möta Sveriges tronföljarpar på detta dess enda besök ute i svenskdistrikten på Minnesotas landsbygd. Många hundra automobile och den totala frånvaron av hästar antyda, att man icke är i Sverige. Men i övrigt skulle man kunna tro sig vara ute i en landskyrka hemma. Överallt talas svenska.

Byggnaderna äro svenska. Naturen är svensk. Hela atmosfären är svensk. Blommorna på ångar och gårdar äro såsom midsommar i hemlandet. Kyrkklockornas malmklang ljuder utöver nejden. Orgeln stämmer upp en svensk psalm och så ljuder den svenska psalmsången fulltonig under kyrkans valv. En kort betraktelse med hänsyftning till dagens stora händelse, åter en psalm och den enkla men stämmingsrika gudstjänsten är förbi.

Ute på kyrktrappan, inför de tusenden som icke fått plats i kyrkan, hälsar så prästen kronprinsparet, blommor överräckas av unga flickor, en av församlingen till dagens åminnelse skänkt silverpokal överräckes och en äldre professor uppläser en blomsterrik dikt till kronprinsparets och fäder-

neslandets ära. Därpå talar kronprinsen. Denna gång endast på svenska. Gustaf Adolf på Vasa kyrkbacke i Minnesota midsommar 1926 — länge skola dessa tusenden minnas denna dag, minnet därav skall gå i arv till barn och barnbarn, och aldrig skola gästerna från Sverige glömma den.

Man tränges kring kronprinsparet efter talet för att skaka hand och därpå intages lunch i prästgårdens trädgård, där borden äro dukade mellan vitstammiga björkar, där svenska flaggor vaja, och band i de svenska färgerna hänga mellan träden och där vitklädda flickor med blågula band över axlarna passa upp.

Färden går så vidare genom leende ångder, alltjämt Sverige och svenska gårdar, tio mil till Minneapolis — St. Paul. Där små städer passeras, är folket ute och hyllar kronprinsparet. Svenska flaggor vaja och blommor kastas i vagnen. I en förstad till St. Paul, före övergången av Mississippifloden, står folket i tusenden utmed vägen, och unga flickor strö ett regn av rosenblad över kronprinsparets vagn. Färden ställes först till rådhuset i St. Paul, där nya människomassor trängas för att få se de svenska kungliga, som på några veckor erövrat folket i detta land, och där mayorn tar emot på rådhustrappan och överlämnar en förgylld stadsnyckel samt unga flickor i svenska nationaldräkter — äkta svenska liksom flickorna — överlämna blommor till kronprinsessan. Därifrån till Capitol, där guvernören, av norskt ursprung, och rådet högtidligen mottogo gästerna. Därmed var en på intryck rik dag avslutad. Minnesota, ett indianskt ord, som betyder himlens återspeglning i vattnet (minne = vatten, sota återspeglning från skyn) skall för de svenska gästerna bli ett outplånligt minne.

XY.

Kronprinsen och kronprinsessan på besök i Yellowstone National Park.

För Iduns Dampublik

rekommendera vi våra kräftsupéer. För subskriberade kräftfester är Nyloftet, med sina treviga smårum särskilt lämpligt. Kostnadsförslag och prisuppgifter på begäran.

SKANSENS SERVERINGAR

Best. Tel. 713 26.

S K Ä R G Å R D S M I N N E N

PÅ FISKAFÄNGE UNDER LÖJLEKEN. AV TOR HEDBERG.

»I kväll blir det nog löjlek. Håll stilla ett ögonblick!»

Bakom klippudden, där vi lagt ut det sista nätet, låg ett stycke sandstrand, långgrund, med grov sand och småsten och där brukade löjorna gå upp under leken.

Jag höll årorna i luften, och vi lyssnade båda, min far och jag, där vi sutto i sumpen, han på aktersätet, jag i fören.

Det var i midsommarveckan, solen stod gulröd ett stycke över norra land, och fjärden stillnade till och skulle snart ligga lika blank som lävattnet där vi rodde. Det var så tyst, att jag kunde höra dropparnas fall från årbladen i vattnet. Men från andra sidan klippan hördes ett svagt ljud, olikt allt annat, icke vågskvalp, icke rassel av stenar, men något pianissimo av båda i förening. Jag kände igen det från föregående somrar. Det var löjleken.

»Vad sade jag! viskade min far belåten. De ä redan i farten. Ro litet framåt, men sakta — sakta!»

Jag satte årbladen i vattnet, tog i ett ögonblick med all min kraft och lyfte så försiktigt upp dem. Med ett par sådana årtag fick jag fart på den tunga sumpen och vi gled o sakta förbi udden.

Men allt var åter tyst. Den skygga småfiskens hade ännu icke blivit gripen av lekens yrsel, utan skrämnd av båtens gång genom vattnet ögonblickligen gått ut på djupet. Vi fingo vänta ganska länge innan det klingande plasket åter hördes, först trevande, med tysta mellantider, så småningom allt tätare och intensivare. Och utefter strandlinjen bredde sig ett glittrande silverband och vattnet kokade av tusende små piskande stjärtar.

Plötsligt vältrade sig en tung kropp i vattenytan framför båten, en löja spratt högt i luften och gjorde ett par skutt som en kastad smörgåssten, medan den tunga kroppen vältrade sig efter den. Så blev allt stilla, även leken tystnade. Det var aborren som var ute på jakt.

»I kväll måste vi allt ut med noten, sade min far. Det blir nog en riktig lek.»

Och med en stilla fröjd i själen rodde jag hem sumpen. Att draga löjnot var en av sommarens största nöjen, en stark och sällsam extrakt av många glädjeämnen.

Det var den enda verksamhet, som enligt min dåvarande erfarenhet, hörde natten till, då de andra sovo. Det var något hemlighetsfullt med den, den krävde tystnad och försiktighet och snabbhet, det var äventyrets tjusning i den. Lyckades det så blev bytet rikt, hundratals löjor, som representerade många långrevor och fiskefärder under sommaren. Och i regel fick man även gädda och aborre med i noten. Och det var förtroendet att få vara med, på tu man hand med far, medan min mor och syskonen lågo i sina sängar och snarkade.

Fram emot midnatt, då alla andra i huset längesedan somnat, gingo min far och jag ned till bryggan. Kvällstimmarne hade varit långa och svåra att fylla, men ju senare man kom ut, dess ivrigare var leken och dess mindre lättskrämnda löjorna. Och sömnen som redan börjat tynga ögonloc-

Ut på fiskafänge.

Livligt skildrar Tor Hedberg i sina fortsatta skärgårdsminnen hur han fick vara med sin far om fiskafänge på löjor, då det var löjlek — stolta ögonblick i en pojkes tillvaro!

ken, lämnade rum för en spänd, väntansfull vakenhet, då vi kommo ned till bryggan, där sumpen låg i ordning, med noten prydligt upplagd på sumphålet.

Min far rodde ut. Längs hela stranden var nu leken i gång. Från varje vik, där den långgrunda stranden erbjöd en gynnsam lekplats, hördes det hemlighetsfulla ljudet, som var olikt allt annat. Annars var allt tyst, nästan onaturligt tyst, med en blek,

Svensk sångerska gör lycka i Italien.

Fröken Brita Westerberg, den stora italienska sångaren Battistinis svenska lärjunge, infriar tydligen i hög grad de förväntningar mästern haft på sin nordiska elev. På en fest hos markis Lagergren sjöng fröken Westerberg på ett sätt som renderade henne det förtjusta auditoriets applåder och vad mer är som kom Romtidningarna dagen därpå att ägna synnerligen lovordande omdömen åt den svenska sångerskan. Fröken Westerberg får i höst den sällsynta utmärkelsen att debutera på operan i Rom förmodligen i någon av operorna Traviata, Carmen eller Trollflöjten som hon har på repertoaren.

mot horisonten gulröd himmel och ett stålblankt vatten. Allt syntes så skarpt i den glasklara luften, fiskarstugorna stodo sovande på sluttningarne och sjöbodarne hängde dubbla, uppåt och nedåt, vid bryggorna. Det var som vi varit ensamma i hela skärgården, min far och jag, och löjorna som lekte.

Jag visste vad leken innebar, men det var något underligt med den i alla fall. Den hörde på något sätt samman med själva midsommarnatten, mycket mer och på ett helt annat sätt än leken kring majstången hängde samman med midsommaraftonen. Annars var ju allt i livet klart och enkelt och begripligt, och var det något man icke förstod, berodde det blott på, att man icke fått det förklarar för sig. Detta med löjleken hade jag ju fått förklarar, men det var dock något däri, som var över allt förstånd, som icke kunde förklarar, endast kännas. Tusentals löjor, som gingo upp på stränderna för att leka under midsommarnatten! Det var mitt första, starka intryck av livets mystik, och det gjorde kanske så mycket starkare intryck på mig som jag kände, att jag själv höll på att växa ifrån leken.

Alla dessa dunkla intryck försvunno dock inför notvarpets tjusning och spänning. Komna till den bortersta viken, själva löjviken, lade vi ut noten. Jag satt vid årorna och sköt båten med aktern mot land. Det måste ske så ljudlöst som möjligt; fumlade jag med åran, så att den plaskade i vattnet, fick jag en förkrossande blick från min far. Han som annars var den lugnaste och minst fordrande människa i världen, kunde i sumpen bli en orimlig tyrann. Men löjorna voro nu så uppe i leken, att de icke lätt läto störa sig.

Den ena draglinan kastades i land. Så rodde jag utåt och på djupt vatten sänktes noten i sjön, i en vid båge långs utefter stranden; med den andra draglinan rodde vi i land; jag hoppade ur och sprang i gräset ovanför sanden till den första linan, och så började vi hala in, noga aktande på att de båda ändflötena följdes åt. Vi drogo raskt, ty leken hade, trots all försiktighet, blivit störd och mattade märkbart av; men så snart pallarnes båge blev synlig i vattenbrynet, började vi piska vattnet med draglinorna, för att icke fisken skulle gå ut på sidorna, och drogo allt raskare, så småningom närmande oss varandra. Slutligen fingo vi tag i den våta, tunga noten, enstaka löjor glittrade i maskorna, blevo allt tätare och då vi slutligen hade själva notsacken i vattenbrynet var den fylld av en gröt sprattlande, glittrande småfisk, i vilken några större och mindre aborrar, kanske också en gädda vältrade sig.

Efter ännu ett par varp var sumphålet fullt och vi rodde hem, trötta och våta och stolta som endast ett par lyckliga fångstmän kunna vara det. Och medan far hängde upp noten fick jag gå i förväg och lägga mig. Ty sömnen kom nu så tung och ljuvlig att jag knappast hann i säng förr än jag somnade.

Arti Eskimåfärger

för kallfärgning äro ljus-, svett- och gnid-äkta och kosta dock endast 30 öre i färghandeln. Färga lika på ylle, halvylle, siden, konstsidan, linne och bomull.

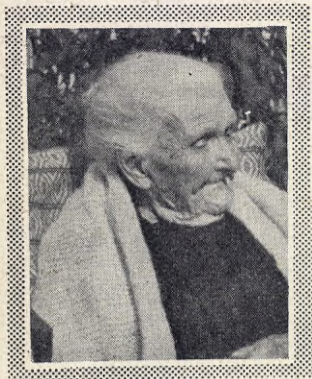
Lidol

är den tillförlitligaste av alla bröst-karameller

Ende tillverkare:

AXEL FORSBERG - GÖTEBORG

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

HELLEVI ULFSPARRE.
Fröken, Alingsås. Dotter till
överste Otto Ulfsparré och
hans maka, f. Adelsköld.
90 år den 20 augusti.

EBBA RHODIN.
F. Hasselgren, Stockholm.
Änka efter v. häradstövding
A. P. Rhodin.
75 år den 13 augusti.

HEDDA LINDSKOG.
F. Grönwall, Tidaholm. Ma-
ka till kyrkoherde Marcus
Lindskog.
75 år den 16 augusti.

WALBORG LAGERWALL.
Fröken, Stockholm. Violon-
cellist. Dotter till kyrkoherde
Magnus Lagerwall och hans
maka, f. Wagner.
75 år den 18 augusti.

ADOLFINE GUNTER-
BERG.
F. Wesström, Lidingö. Änka
efter kontraktsprosten F. K.
Gunterberg, Hällefors.
75 år den 22 augusti.

WILHELMINA KJELL-
STRÖM.
F. Waldenström, Stockholm.
Maka till ingenjör S. Olof
Kjellström.
60 år den 14 augusti.

SOFIA SERGEL.
F. af Ström, Stockholm. Än-
ka efter överstelöjtnant C.
J. B. Sergel.
60 år den 19 augusti.

ANNA WIJKSTRÖM.
F. Blomqvist, Oskarshamn.
Maka till konsul m. m. Gus-
taf L. Wijkström.
55 år den 1 augusti.

ELSA GARDTMAN.
F. Ridderstedt, Uppsala. Ma-
ka till f. översten J. G. Hj.
Gardtman.
55 år den 15 augusti.

HILMA ARESKOG.
F. Peterson, Alsjöholm. Än-
ka till komminister Carl
Areskog.
55 år den 18 augusti.

WALBORG LIEDHOLM.
F. Andersén, Uppsala. Änka
efter förste provinsialläkare
R. B. Liedholm.
55 år den 20 augusti.

AGDA HEDVALL.
Fröken, Stockholm. Dotter till
framl. redaktör G. F. Hed-
vall, och hans maka, Gävle.
50 år den 10 augusti.

INGRID ALEXANDER-
SON.
Fröken, Sthlm. Lärar. i tek-
ning. Dotter till v. häradsh.
Axel A. och hans maka f.
Hildebrand.
50 år den 13 augusti.

CLARA BJÖRLING.
F. Dieden, Lund. Maka till
professor Carl G. E.
Björling.
50 år den 17 augusti.

BRITA WIGARDT.
F. Eriksson, Falun. Maka
till förste komminister Aug.
Wigardt.
50 år den 17 augusti.

ELIN af GEIJERSTAM.
F. Lundquist, Skövde. Maka
till major Nils af Geijer-
stam.
50 år den 18 augusti.

FANNY BJÖRKMAN.
F. Claëson, Norrköping. Ma-
ka till borgmästare, ledamot
av riksdagens andra kammare
G. A. Björkman.
50 år den 20 augusti.

RACHEL ERDMAN.
F. Tonning, Stockholm. Pia-
nist. Maka till konstnären
Axel Erdman.
50 år den 20 augusti.

TILAN HAGG.
F. Gyllenberg, Stockholm.
Maka till landsfogden i
Stockholms län Axel Hägg.
50 år den 24 augusti.

LISSIE MÖLLER †.
Fröken, Lund. Direktis för
Malmöhus läns hemslöjdsf.
Dotter till kassören A. Møl-
ler och hans maka, f. Wallin.
* 1864, † den 3 augusti.
(Se text sid. 824.)

SOM nyss komma ur ugnen smaka Posts
rostade majsflingor, den nya frukosträtten.
Pris 80 öre per paket om 12 à 15 portioner.

Post Toasties
DUBBEL
TJOCKA rostade majsflingor

J O A M A R I A S S A L V O R

LARS PERSSON ÖST, HEMMANS-ägaren och sakköraren låg sjuk i kökskammaren. Sjukdom verkar så olika på folk. Somliga stämmas till vemod, andra ta till humor. Silverräven, som Öst allmänt kallades av klienterna, hörde till sistnämnda kategori av sjuklingar. Där han låg på dunbolstret, högröd i ansiktet med de karaktäristiska grå polisongerna, kastade han sig av och an och svor långa fula eder. Det gjorde honom ursinnig att tänka på alla lönande uppdrag han gick miste om, och hela omgivningen plågade honom utsägligt. Edla, hustrun, gick omkring och styrde och ställde med klumpiga, tunga steg, drängarna stampade i farstun, när de kommo in för att äta i köket, där pigorna fnittrade och katten lät höra ett jamande då och då. En dag blev Öst så utom sig av den höga febern, att han fick tag i de tre nyfödda kattungarna och slängde dem i väggen. Då gick Edla till doktorn. Men det gjorde hon i smyg. Se, Lars Persson Öst hyste en stadgad misstro till läkare. Vad begrep dom trots sina långa examina? Ingenting. Det var med dom som med de rättsbildade advokaterna. Vad förstodo de jämfört med honom, »Silverräven?»

Edla darrade av rädsla, då hon kom in i kökskammaren med den gamla provinssiälläkaren. »Jag betalar inte ett öre. Så mycket ni vet det.» Öst reste sig till hälften i sängen. »Det behövs inte heller, Öst.» Doktorn kände honom lugnt på pulsen och betraktade sedan den rodnad, som utbrett sig från insidan av ljumsken. »Har Öst haft någon finne här?» Öst nickade jakande, men satte sig till motvärn, då doktorn ville ta temperaturen med termometern som han tagit upp ur det medförda fodralet. »Kom inte med den där jollpinnen åt mej. Jag vet ändå hur het jag är.» Doktorn föll till föga. Han konstaterade rosfeber och ordinerade i likgiltig ton blyvattenomslag och ricinolja, innan han avlägsnade sig efter att ha honorerats av Edlas mjölkpengar.

Edla, hon lade om ideliga blyvattensomslag med tafatta händer, men det hjälpte lika litet som ricinoljan. Öst blev allt sjukare. En kall vinternatt, då det knakade i den gamla vita mangårdsbyggnaden och blåsten kom isande och kall från älven, blev Öst så sjuk, att han yrade. På morgonsidan i en lugn mellanstund sa han åt Edla: »Skicka genast efter Joa Maria! Annars dör jag.» Edla gick ut i stallet och sa åt stordrängen Lars, att han skulle spänna för risslan, finsläden, och köra efter Joa Maria. »Glöm inte bjällerkransen!» skrek Edla efter Lars, då han gick in i spiltan efter Rölla. Det gick inte med mindre än bjällerkrans, när det gällde Joa Maria, inom sitt område lika framstående som Öst inom sitt. Hon inte bara rättade i leder, hon visste medel mot ofruktksamhet och hon botade alla sjukdomar, ej blott kroppsliga utan även sinnessjukdomar.

Så gjorde Joa Maria sitt intåg i huset. På huvudet hade hon alldeles som de andra bondgummorna, en skinnmössa, ombunden av en storrutig yllehalsduk. Men ur det vita, fylliga ansiktet blickade ett par ovanliga ögon, stora, svarta och genomborrande. Under plyschkappan bar hon en vit rock till tecken på sin värdighet. Joa Marias

”Tron verkar allt” heter ett gammalt ord, och författarinnan till denna skildring kring ett aktuellt ämne, kvacksalveriet, kan inte undgå att något sympatisera med denna sats.

bagage var ganska vidlyftigt. Där var matsäcksskrin med smörjor och kånkaskar med piller. Där var säckar med gångkläder och där var tomma säckar. Joa Maria slog sig ner i det bästa rummet i storbyggningen, nämligen salen. Sedan tog hon ledningen av det hela, allt i patientens intresse. För att han skulle beredas den nödiga ron, körde hon ut Edla och ungen i kökskamma-

ren, ja, inte bara det. Fast det var mitt i smållkalla vintern flyttade hon hela hushållet till ladugårdsbyggningen, både drängar och pigor, kattor och nundar. I storbyggningen gick sedan Joa Maria ensam omkring och pysslade med sjuklingen. Han låg där lydigt och snällt på halmdrassen, som utbytts mot dunbolstret. Joa Maria gav honom piller att äta, och sen så smorde hon honom och det gjorde susen. Se, Joa Marias smorningar, det var källan till hennes ryktbarhet. De hjälpe alltid, fast det kunde ta sin tid. Så även nu, febern upphörde snart, men så blev det varbildningar, långa och envisa.

Joa Maria var litet anspråksfull att ha i huset, men det kunde hon ju ha rätt att vara. Det skulle vara ostkaka, fikvälling, tjock grädde och vetebröd alla dagar och matsup ville hon ha till vartenda mål. Ibland slank det ned ostar i de tomma säckarna. Läger man härtill, att hon plockade Öst på en krona alltemellanåt till medicin, förstår man att det för denne var en ekonomiskt betungande tid. Men han bar de pekuniära förlusterna med jämmod. Hade inte Joa Maria räddat hans liv och skulle hon inte göra honom sund igen från det tjocka gula varet, som trängde ut här och där på hans annars kraftiga kropp?

Man hade kommit fram på vårsidan. Isen hade gått upp på älven och de skära, ludna mofilarna började sticka upp i skogsbacken bakom storbyggningen. Östs motboksförråd hade tagit slut, och det började bli tomt i ostinorna. Joa Maria hade blivit allt trindare och trindare, men Öst var matled och bölderna ville ej försvinna. En dag gick Joa Maria med en hämtare ner till älven efter vatten, sedan gick hon till ladugården och återvände in med en hel ny salva. Med denna smorde hon Öst, sedan tvättade hon honom med älvvatten. Efter tre dagar inskränktes behandlingen till endast det sistnämnda. Och se, Lars Persson Öst var botad.

Joa Maria hade varit nog oförsiktig att glömma en ask av den nya salvan i ladugårdsfönstret. Pigorna, Joa Marias fiender, sprungo med asken till doktorn, som angav Maria för olovligt utövande av läkekonsten.

Kvacksalverimål kunna ha lika stort intresse som brottmål, åtminstone om den illegitime utövaren av läkaryrket är en sådan som Joa Maria. Det var fullt med folk i tingssalen den vackra junidagen, när målet åklagaren — Maria Johansson, kom före. Den rödnäste ordinarie landsfiskalen preciserade med synbarlig förtjusning Joa Marias förseelse mot kvacksalverilagens § 6 mom. 3, vilken förbjuder lekman att yrkesmässigt utöva läkarkonsten och därvid lämna behandling av beskaffenhet att medföra fara för någons liv eller hälsa. Joa Maria hade, påstod åklagaren, behandlat en rospatient, nämligen Lars Persson Öst med älvvatten och en salva, vars huvudsakliga för att icke säga enastående beståndsdel vore kreaturspilling, alltså en ingrediens av skadlig beskaffenhet. Det hemställdes om högsta möjliga straffsats för den tilltalade.

Nere i tingssalen hördes ljudliga skrattsalvor. Joa Marias anseende var i fara. Gud vet hur det gått, om icke patienten inställt

(Forts. sid. 824.)

Kring dagens bibelord.

*Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.*

Herre hör min bön, lyssna till min åkallan, svara mig i din rättfärdighet. Psalm 143:1.

Jag utgjuter inför Honom mitt bekymmer, min bön kungör jag Honom. Psalm 142:3.

Vad Jag gör förstår du icke nu, men framdeles skall du fatta det. Joh. Ev. 13:7.

Se, mina tankar äro icke edra tankar och edra vägar äro icke mina vägar, säger Herren. Jesaja 55:8.

Så mycket som himmelen är högre än jorden, så mycket äro och mina vägar högre än edra vägar och mina tankar högre än edra tankar. Jesaja 55:9.

Alla Herrens vägar äro nåd och trofasthet för dem, som hålla Hans förbund och vittnesbörd. Psalm 25:10.

Kasta alla edra bekymmer på Honom, ty Han har omsorg om eder. II Petri br. 5:7.

*Alla Herrens vägar äro
Godhet, sanning, trofasthet
Även där vi intet veta
Han vårt bästa vill och vet
Han som räknat våra dagar
Innan någon kommen var,
Han, som i all nöd och fara
Oss på starka armar bar
O Han vill allt framgent hjälpa
Som Han hittills hulpit har.*

Den 10 juli sammanvigdes i Kalmar direktören Hj. Samuelsson och fröken Klara Jeppesen.

De kooperativa företagen — allas egendom

T H A L I A H E M

INTENDENTEN NILS PERSONNES VACKRA HEM PÅ DJURGÅRDEN

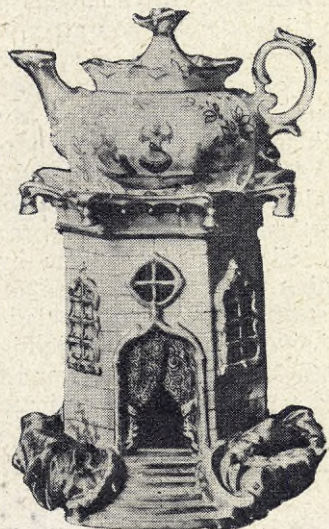

Fru Amanda Personne ser till sin hönsgård.

OM MAN INTE HÖRDE VAKTPARADEN där den viker om hörnet vid Djurgårdsbron kunde man inbilla sig att intendenten och fru Personnes gula Djurgårdsvilla låge många mil bort på rama landet, fjärran från kommunikationer av alla slag. Inte så att villan har ålderns patina över sig, den är så gott som nybyggd, men den ligger i en trädgård, vars vegetation skvallrar om många års kultur och generationens omvårdnad. Detta är också på sätt och vis riktigt, trädgården var gammal, när den kom i fru Personnes händer, men med kulturen var det både si och så. Det kostade den nya ägarinnan ett tålmodigt ihållande arbete för att få den i stånd. Vintern innan herrskapet Personne flyttade ut till sitt nya hem för hon dit ut varje morgon i mörkret klockan sju och knogade med grävningar, terrasseringar, planteringar och allsköns karlgöra till sena kvällen, berättar hennes man.

Och som ingenting står ens hjärta så nära som det man haft mycken möda med så är trädgården fru Personnes ögonsten. Den lönar också hennes omsorger, fruktträd och bärbuskar digna nu under sin skörd och grönsakerna se ut som i en vetenskapligt skött handelsträdgård.

Omgiven av denna stora trädgård gör den Personneska villan mera intryck av en

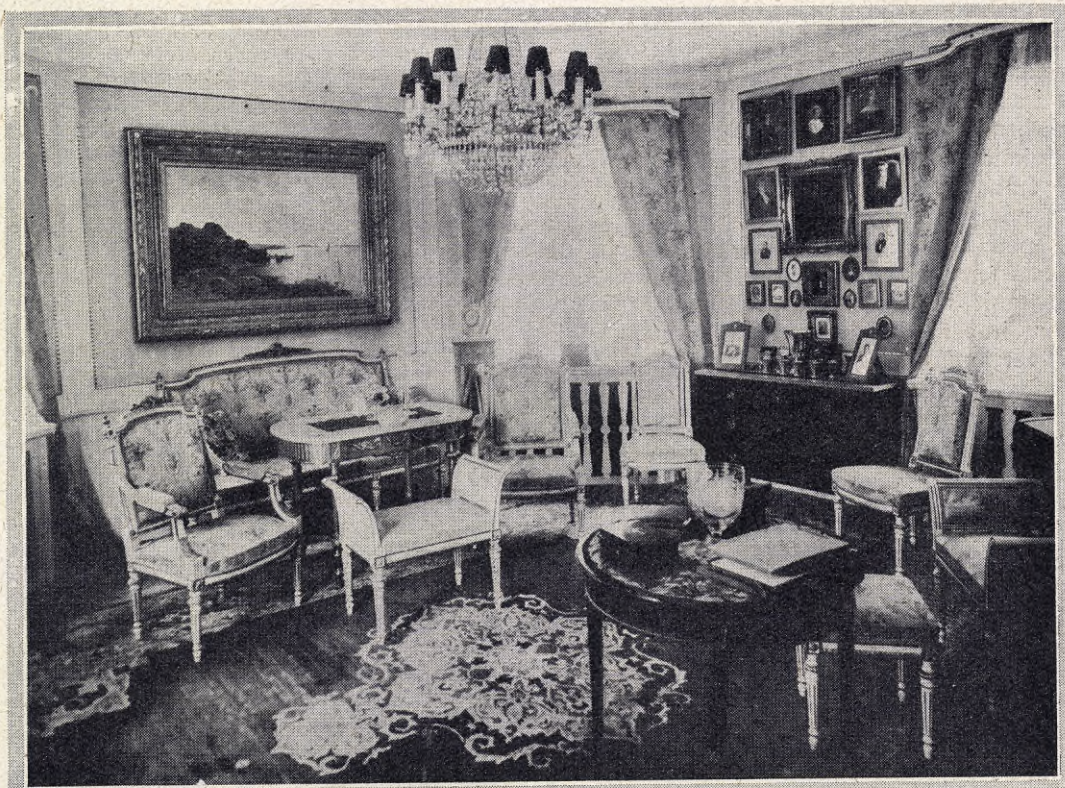
Tékök som tillhört Emelie Högqvist.

Ett hem fyllt av teaterhistoriska relikier, familjeminnen och sällsynta böcker är intendenten Nils Personnes vid Rosenhill på Djurgården, där Idun fått göra ett besök. På samma gång sänder vår korrespondent en skildring av en annan scengunstlings, fröken Hilda Borgströms, idylliska sommarstuga i Jämtland.

lantgård än av en villa i stadens omedelbara närhet. Till detta intryck bidrar också djurlivet på tomten. Fru Personne har en hönsgård, som är hennes stora intresse och stolthet, och lite längre ner i trädgården träffar man på en kalkonfamilj, alla föremål för fru Personnes nitiska omsorger. Men mest kanske hon ändå tycker om sina hundar. En och annan stockholmare minns kanske ett flitigt publicerat porträtt av fru Personne från yngre dagar tillsammans med en praktfull St. Bernhardshund, »Lady». Nu lufsar en annan »Lady» henne i hämlarna och en liten lekfull irländsk terriervalp följer henne som skuggan. Vid vårt besök låg förresten den imponerande Lady bunden och led sina gärningars lön med en ihjälbiten kalkon framför nosen. Det skulle bota henne för lusten att förgripa sig på

är till största delen hans förtjänst. Det är därför en händelse som ser ut som en tanke att genom herr Personnes far så många Emelie Högqvistreliker hamnat i sonen teaterhistorikerns hem. Där finns en kudde utsmyckad med ett överdådigt välsytt korsstygnbroderi, som tillhört den ryktbara aktrisen, vidare en papperskniv av etsat stål och turkos, som haft sin plats på hennes skrivbord, och ett skrivgarnityr, sigill, pennskaft, m. m. snidat i rosenträ, inlagt med stål och förvarat i ett elegant skinnnetui, det hela troligtvis en present från kronprins Oscar. Det mest förtjusande i hela relikksamlingen är kanske dock en kombinerad nattlampa och tekök i läckert kinesiskt porslin, som stått på scengunstlingens nattduksbord.

Alla dessa dyrgripar inköptes av siden-

Salongen i det Personneska hemmet. T. h.: ses den s. k. familjeväggen med Personneska familjeporträtt.

de förhatliga rivalerna om Mattes gunst. Hoppades Matte.

Man känner sig som en åtskilligt lättjefull varelse gentemot fru Personne, när man vet att hon sköter sitt hem, sin trädgård och sina djur utan hjälp, bara med en manlig handräckning till de värsta grovsysslorna och tillfällig hjälp till rensning och sådant i konserveringstider.

I det Personneska hemmet finner man inte i den utsträckning, som man väntat hos en scenens koryfé sådant som minner om hans egna konstnärliga segrar, men i stället så mycket mer av kultur- och teaterhistoriskt intresse, vad det senare beträffar några verkliga pärlor. I sina teaterhistoriska studier har ju intendenten Personne mycket intresserat sig för Emelie Högqvists person och vad vi veta om henne intime

kramhandlaren Nils Edvard Personne på auktionen efter Emelie Högqvist, dit han gått för att åt sin vackra fru, vilken var nästan lika ståtligt växt som mamsell

Emelie Högqvists kudde.

M A H O S S I G

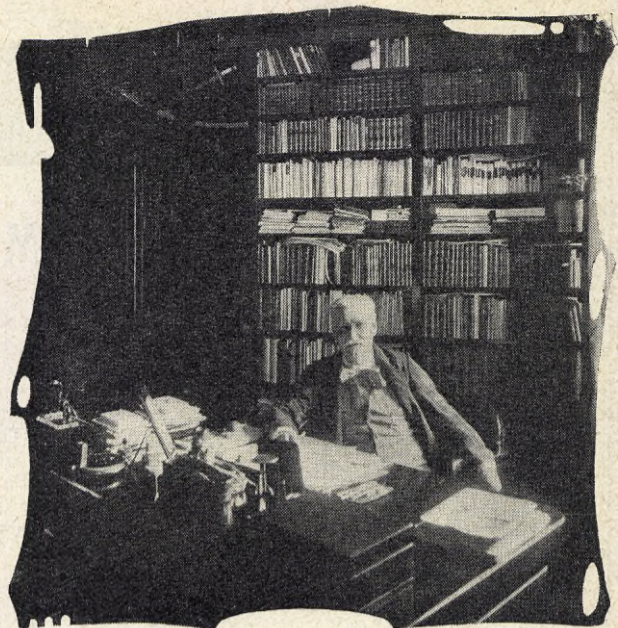
EN VISIT I HILDA BORGSTRÖMS JÄMTLÄNSKA SOMMARSTUGA.

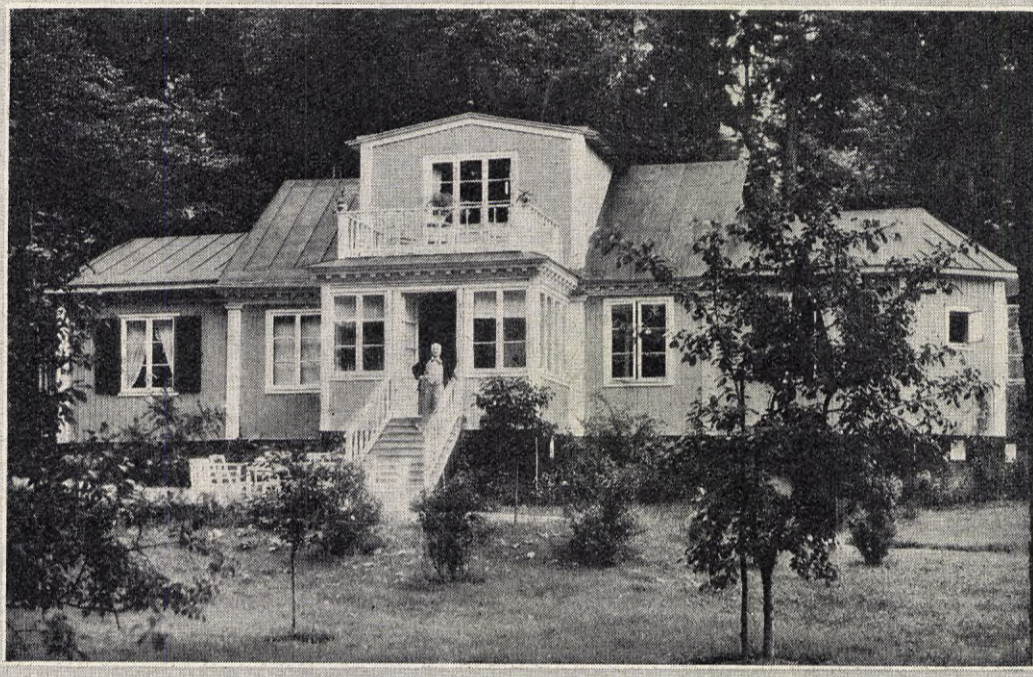
Ett armband, som av Karl XV skänktes till intendenten Personnes moster som tack för hjälp vid en maskeradkostymering.

Emelie, förvärva en fotsid hermelpäls. Denna var ryktbar i Stockholm och hade väckt mycken avund och beundran, då den bars av den gudomliga Emelie på den korta promenaden mellan våningen i Fredsgathörnet tvärs över torget till teatern. Det var

föreställnade intendentens far, sidenkramhandlaren. Där finns också ett ungdomsporträtt av hans vackra mor och det bör väl vara med en viss stolthet han bredvid detta hängt porträttet av sin egen icke mindre vackra hustru. Där ses också porträtt av farfadern, bancokommissarien, och den ståtliga biskop Personne, som vid otaliga tillfällen i livet fick gå och gälla som sin kusins, skådespelarens bror. Drottning Sophia ville en gång visa sig särskilt nådig mot biskopen och meddelade honom: »Jag känner biskopens bror också...» Och många stockholmare minnas hur de ofta både yttrat och hört anmärkningen »tänk

Intendenten Personne i sitt bibliotek.

Intendenten Personnes villa, Rosenhill, på Djurgården.

naturligtvis allmänt bekant att kappan var en skänk av divans furstlige vän. Fru Personne ändrade den för sina mera borgerliga förhållanden och lät vända skinet inåt. Vid hennes död var den kungliga pälsen så gott som utsliten och nu finns det, sorgligt nog, inte en bit kvar av den.

Ena salongsväggen i det Personneska hemmet prydes av vackra familjeporätt, ett synnerligen vackert i olja av Nordgren

att han kan ha en bror som är biskop», när de applåderade sin favorit i någon lättare pjäs, där han hade en glansroll.

Över dörrarna i intendentens sovrum hänga några vackra värjor — hans egen studentvärja och faderns borgarvärja, en med utsirat fäste som varit med i norska kriget och ett par Karl XIIsvärjor. I arbetsrummet står ett väldigt skrivbord som med en mångfald prydligt präntade manuskript och förstoringsglas ser ut som om det tillhörde en lärd vetenskapsman. Och så alla böcker. De 11,250 banden rymmas inte på långt när i det rum, som jämte ena långväggen i matsalen anslagits till bibliotek utan få stå i tredubbla rader, den ena innanför den andra, på hyl-lorna. Här är paradiset för en bibliofil, här finns böcker som det skulle fröjda en samlare bara att få ta i. Det är böcker från alla tider, från handskrifter och inkunabler och små läckra volymer som gått ut från Elzevirernas pressar till senaste vårens bokflod. Böcker på alla språk, också grekernas och romarnas. Och deras ägare är nog lycklig att kunna läsa dem alla. Intendenten Personne hade nämligen hunnit ett gott stycke på den lärda vägen, innan han kunde få välja det levnadskall, som hägrat för honom sedan han som liten parvel fick andas teaterluft bakom gamla Dramatens kulisser, där hans morbror var

ekonomidirektör. Men om man inte kan citera »on revient toujours...», så har dock intendenten Personne, sedan han nu mera sällan beträder scenen, återvänt till det, som han en gång lämnade för en större kärlek, men som nu blivit hans största: böckerna och studierna för hans teaterhistoria. Och i en vackrare, mera rogivande och idyllisk miljö än i det trevna, smakfullt ordnade hemmet på Djurgårdens minnesrika mark kan icke den svenska scenens grand old man ägna sig åt sitt otiums arbete — ja, en sådan paradox måste man ta till för den oförbränneligt vitale intendenten.

TH. K.

Hos Hilda Borgström i hennes Jämtlandshem.

Att en skådespelerska bygger sig en sommarstuga är i och för sig inte alls märkvärdigt, men en sådan sommarstuga som Hilda Borgström för 10 år sedan byggde vid Mörsil kan utan tvekan nämnas som verklig sevärdhet. »Soltomta» — som det poetiska och väl motiverade namnet lyder — ligger i en av Sveriges mest storslaget vackra trakter mellan Östersund och Åre. Så långt ögat når, frodiga ängar, kransade av djupa skogar, där doften stiger stolt från mörka furor och mossan breder sin sammetsmatta. I väster och söder reser sig Sylsjöfjället och Åreskutan,

Soltomtas tilltalande exteriör.

Värdinnan till Soltomta, fröken Hilda Borgström, på sin förstukvist.

FARÉNA CRÉMÉN

Utmärkt underlag för huden.

den eleganta damvärldens förnämsta skönhetsmedel. Högt uppskattad för sin milda, välgörande inverkan på huden. Utan att efterlämna fettglans intränger Faréna i porerna och skänker åt hyn skönhet och behag.

Gahns
UPSALA

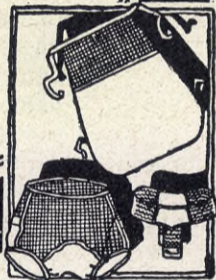
Kleinert's

REG. U.S. PAT. OFF.

SANITETS FÖRKLÄDEN OCH BENKLÄDER

tillverkade av rent 100% Para Gummi såväl som av gummi i förbindelse med silke och merceriserat tyg äro hygieniska, praktiska och behagliga, skydda klänningen mot skrynlor och fläckar, levereras i såväl ljusa som mörka färger.

Fås överallt.

Medtag till landet:

KARSTENS SKORPOR
i enkronas-kanister

— så har Ni ständigt ett delikat kaffebröd till hands vid bil- eller båtfärden.

på vars toppar snön glittrar — hur hett det än blir i dalen.

Nedanför stugan bildar Indalsälven en stor sjö, där vattnet stilla flyter förbi näs och holmar, innan det riktigt tar fart och störtar sig fram i den vitskummiga forsen. Av en flera hundra år gammal lada har Hilda Borgström här trollat fram det mest förtjusande hem. Hela botten våningen upptages av storstugan med den öppna spisen, ekkistan, sparlakansängen, dalaklockan, skrin och gamla stolar. På väggarna hänga skånska målningar med bibliska motiv. Med sin genomförda allmogestil kunde rummet liknas vid ett museum, om det inte på samma gång vore så hemtrevligt, att man skulle vilja slå sig ned i varenda vrå och riktigt trivas. Genom fönstrens små rutor faller solskenet in över frodiga krukväxter. Forsens brus höres genom den öppna verandadörren.

Med säker smak har Hilda Borgström också inrett de små rummen i övre våningen. Här härskar svensk bondrokoko och den gamla slottstapeten i ljusa färger ger ett intryck av vår och glädje. Överst går genom hela huset en bjälk hall med spetsigt tak och fritt liggande runda bjälkar av stugans längd.

På ena långväggen av denna »höganlofts-sal» är en alkov med säng, på den andra ett slags högsäte, beklätt med skånska vävnader. För att inte bryta stilen äro fönstren med sina små rutor här placerade i var sin ända av rummet.

Men Hilda Borgström, som aldrig vilar i den meningen, att hon sysslolös slår sig till ro i en liggstol, är ännu inte nöjd med vad hon nu nått. Alltid är hon i farten med nya idéer och deras genomförande. Små träd hämtas från skogen och planteras på gården, där de trivas och växa, så det är en fröjd. Att få egendomen bättre, utvidga köksträdgården — alltid är det nya uppgifter, som uppta hennes somrar. Så bygger hon en tvättstuga vid bäcken, ett sommarkök — bestående av ett rum och kök i ett uthus — och ett lusthus i form av en riskoja på gräsvallen nere vid bäcken. Alla dessa planer utföras efter hennes egen teckning. Och allt blir »ganska gott».

M. H.

Konsten att vara frisk.

(Forts. fr. sid. 811.)

paus även i vårt intellektuella arbete. Att resa, gå på teatern eller höra musik är alltså inte att försumma sitt arbete utan tvärtom.»

Ät måttligt!

»Måttlighet i mat och dryck är första hälsoregeln», säger mr Bhatia, professor vid

IDUN

Mästern Samuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av **Frithiof Hellberg** Utgivare: **Beyron Carlsson**

Redaktör:
Eva Nyblom

Redaktionen: .... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonsskontoret: kl. 9—5
8660 — Norr 402 | 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spält:

40 öre å textside. Beständ | Lediga platser och plats-
plats 20 % förhöjn. Hel- | sökande 25 öre, pensionat,
marg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång 20 mm. hög. | 35 öre, minimipris 3: 50.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år	17:— Helt år .....
Halvt år	9:— Halvt år .....
Kvartal	4: 50 Kvartal .....
	4: 25

STEINWAY & SONS

ENSAMAGENTUR:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 59.

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
och 367.

Etablerad 1875.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Badstugatan 4.

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30
och 25 82.

VIKING

Säljes hos alla väl-
sorterade urmakare

HEMFÄRGEN

HÄRVAN

hjälpes Eder lättast
till rätta med att

Modernisera
Edra klänningar,
blusar och under-
kläder.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

JOFUROL

**Befria rumsväxterna
från ohyra.**

Osvikligaste medel
är vårt Jofurol-bad i
förpackningar från
75 öre pr styck.

Tekniska Fabriken Jofur
Postbox 227. Stockholm.

Måltidsvatten som hälsokur

erhåller man av Fruksalt-Samarin; det ger en läskande och härlig kolsyredryck, som piggar upp aptiten och befordrar ämnesomsättningen, renar och uppriskar blodet, betriar magen och tarmarna från otjänliga ämnen, utdriver den skadliga urinsyran, gifter som måste rensas bort, varmed undandrödjes grundorsaken till dålig hälsa; hela organismen sättes i god form.

Drick därför dagligen Fruksalt-Samarin. Pris pr fl. kr. 2.50; motsvarar 25 fl. mineralvatten. Erhålles å apotek, hos drog-, färg-handl. m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

MATSILVER

saluföres i de mest skiftande kvaliteteter. Ingen kan med blotta ögat avgöra huruvida ett matsilver är av god kvalitet, men ett tillräckligt stöd för omdömet ger detta inregistrerade varumärke

en borgen för god kvalitet.

Guldsmeds Aktiebolaget i Stockholm

Finnes hos varje guldsmed.

Flyglar - Pianinon

Bechstein Aug. Förster Aug. Roth Lauberger & Gloss

Billigaste priser och bästa avb.-villkor. Edert gamla tages i byte. Illustrationer o. pris gratis på begäran. A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel, Norrköping.

PÅ 7 TIMMAR

TORKAR · EDER · LINOLEUMMATT · SOFI · FERNISSAS · MED

GENTELES

7 TIMMAR-LACK

NYTT FRAN PARIS

Generande Hårväxt försvinner med **DIXORASE**

Garanterat oskadligt. I tuber å Kr. 1.25 och 2.50.

LA VELOUTY

Ger skönhet åt Ansikte, Hals, Byst, Armar och Händer. I tuber å Kr. 0.75 o. 2.50. Ersätter Crème o. Puder utan att smeta.

3 färger: vitt, gult o. naturell.

DIXORS NEDERLAG

22 Birg.-Jarlsq., Sthlm. N. 569.

Bombay med. College. »En mängd fall av ohälsa och klenhet beror helt enkelt på att vederbörande äter för mycket. När man slutar en måltid, bör man ha aptit kvar på ännu en liten portion, säger ett indiskt ordspråk. Aldrig känna sig absolut mätt, framför allt inte inta en bastant måltid sent på kvällen. Dieten måste ju variera med klimatet, men även om man behöver mer kött, ju kallare klimatet är, bör man också söka få så mycket frukt och grönsaker som möjligt och färska sådana.

Damerna få inte pudra sig.

Frisk luft är ett krav, som starkt betonas av professor Voronoff, känd för sina uppseendeväckande föryngringsexperiment.

»Bort med storstäderna», ropar den naturaliserade parisaren med slavisk vältalighet, »de äro mänsklighetens degeneration! I första hand borde kvinnorna, på vilka släktets hälsa beror, skyddas för deras damm, buller och jäkt. Riv ned skyskraporna, bygg enfamiljvillor med rymliga tomter och lägg alla skolor på landet, gör slut på storstäderna, och människorna skola bli yngre och friskare.

En mindre omfattande men säkert lika svårlost reform vore att få kvinnorna att avstå från att täppa till sina porer med smink och puder och därigenom hindra huden att fylla sin uppgift som partiellt andningsorgan.» »Men», tillägger han, nästan förskräckt över sin egen djärvhet, »säg för all del inte det i en damtidning!»

Ill. Curt Peters.

Herr och fru Kruka.

(Forts. fr. sid. 813.)

De stamma från den äldre Mingen och förvärvades för det facila priset av 25 öre. De ha en lækker gulbrun färgnyans och äro fulländade små konstverk. Fler-talet av dessa miniatyrkrukor äro läckert gröna i färgen och förete de mest delikata skiftningar. De användas till att förvara medicin eller oljor i och ses ej sällan fastbundna vid huvudjägarknivarna.

En otvetydig Ming-produkt ses längst t. h. å nedre bilden. Den mäter blott 10 cm. i diameter och är den minsta av alla Mingtallrikar jag sett på Borneo. Crackeleringen är raffinerat vacker. I mitten och djupt under glasyren framskyntar en symbolisk teckning av en blomma och dess kronblad.

Ännu mera attraktiva äro celadon-vaserna och skålarna. De äro högst sällsynta och en konstälskande människa erfar en känsla av andakt redan vi blotta åsynen. De äro ej blott förnäma i form, den djupa, mystiska gröna färgen är helt enkelt tjuande, men sensationen blir fullkomlig först då man fattar och vidrör dessa dyrbara kvarlevor från svunnen tid. De äro till den grad lena vid beröringen, att man tror sig fingra på såpa. Under den sällsamma glasyren framträda mjuklinjiga mönster av lotusblad eller blommor.

Jag är den lycklige innehavaren av en dylik celadon-skål, som jag plockat ur en åldrig infödings hand. Han förtalte mig, att den varit i hans släkts ägo under ett otal av generationer. Dess ålder torde kunna fixeras till omkring 1,000 år.

Dajaken såväl som milano-mannen sänder det bästa och vackraste av de gamla kinesiska dyrgriparna med de avlidna i gravens djup. Men för att förhindra gravplundring krossar man dyrbarheterna, då

Pigga upp Er

i sommarvärmen med en Tulo-pastill. Finnes överallt.

Pris 25 öre.

»Den lille halsläkaren»

Er erfarenhet bekräftar, att

LEICHNER'S FETTPUDER

är det ojämförligt bästa medlet för hudens vård och ger denna ett friskt och ungdomligt utseende. Det förlämnar den matta, intressanta teint, som var och en finner behaglig. Fördelen av att vara ej endast det effektivaste utan även det ur hygienisk synpunkt verksamaste pudret erhålles vid tillverkningen medelst tillsatser, som endast Leichner känner till. Begär en liten provask.

LEICHNER

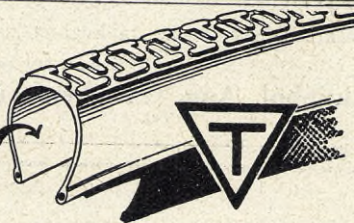
Parfymör

BERLIN SW. 68, Schützenstr. 31.

Mot insändandet av 40 öre; eller ännu bättre och fortare: gå genast till Er leverantör och begär den för Er lämpliga färgschatteringen på Leichners fett puder.

Skillnaden ligger här

I Trelleborgs Cykelringar med helspinnen örd saknas den om kantråden vikta vävskarven. A denna nya modell omöjliggöras på grund härav de vävbristningar, som så gärna uppstå å ringar, tillverkade enligt »vikningsmetoden». Livslängden hos de nya Trelleborgs-ringarna ökas sålunda i avsevärd grad.

I dagarna ha vi erhållit ett nytt bevis om våra ringars överlägsna kvalitet. Herr C. Dubois, Ystad, vilken under 4 års tid kört på Trelleborgsringar, skriver som följer:

Ystad den 8 febr. 1926.

Får meddela, att jag kört med ett par av Edra vanliga T-nabbdäck å min cykel 1,247 mil enligt min kilometerräknare, vilket får anses vara ett synnerligen bra resultat. Ej en enda gång har jag haft punktering. Samma innerslangar kommer jag fortfarande att använda trots det de använts sommar och vinter i fyra års tid. Däcken äro ännu ej slut.

Högaktningssfullt C. O. A. DUBOIS.

Alla svenska cyklistar lovorda de goda egenskaperna hos

TRELLEBORGS CYKELRINGAR
TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS AKTIEBOLAG
Stockholm TRELLEBORG Göteborg

Köp alltid

DUKTYGER & HANDDUKAR

av vår välkända tillverkning. Erkänt vackra och i slitstyrka oöverträffade kvalitet. Gynna våra ombud då de besöka Eder eller rekv. vår katalog. Ombud antagas.

VÄSTGÖTA LINNEÅVERI, FRITSLA.

Drick **RONNEBY** BORDSVATTEN

• HOVLEVERANTÖR • FRÄMST I VÄLSMAK

STOCKHOLM TEL. 2398

"Låt mig säga dig, lilla syster — —"

Hon var bara 18 år, en liten söt, naturlig och modärn ung flicka, som tillsammans med sin familj bodde på badhotellet. Efter middagen bad alla de unga herrarna hon kände, om en dans — men ingen bad henne om en andra dans. Hon var olycklig, gick upp på sitt rum och grät, men så sökte hennes bror, den unge läkaren, upp henne.

"Låt mig säga dig en sak, lilla syster — — —
Ingenting förefaller oss män så obehagligt som armtranspiration. Använd icke parfym det förvärrar bara saken. Använd det kända medlet "Odo-Ro-No" ett par gånger i veckan, så är du kvitt detta obehag."

Kanske lider Ni också av transpiration under armarna utan att själv märka det? På andra verkar det däremot ytterst obehagligt. Insänd nedanstående kupong så får Ni ett gratisprov av Odo-Ro-No, som sändes Er mot insändande av 20 öre i frimärken.

Madsen & Wivel, Östergade 26, Köpenhamn, K.
Gratisprov av Odo-Ro-No önskas.

Namn: .....
Adress: ..... I.

SVENSK KVALITETSVARA.

Kok- och stek-kärl med märket "BEVE" äro marknadens enda kärl med verkligt värmeisolerande skaft. Trots direkt eld på den icke isolerade delen av skaftet kan man ogenerat hålla den isolerade delen av skaftet i handen utan att bränna sig. BEVE aluminium-kärl äro tillverkade av prima, tjock plåt samt försedda med effektivt isolerade skaft och lockhandtag.

Inreg. varumärke

Marknadens förnämsta kvalitetskärl bär namnet "BEVE".

Ensam tillverkare

Aktiebol. Aug. Österbergs Aluminiumvarufabrik
Tel. 111 och 1111, Örebro.

Hur elegant

badustrustningen än är — Ni saknar ändock något väsentligt för att i fulla drag kunna njuta av sommarens stärkande badliv, om Ni icke tar med Eder

Syster Ellas Hudcreme och Dagcreme

Motverka icke en klädsam solbränna men ge ett absolut tillförlitligt skydd mot solens ofta skadliga inverkan på hud och hy. Behagliga, tillförlitliga, vetenskapligt utexperimenterade medel.

de jordas med den döde. Blott en enda liten delikat kruka av hög ålder lyckades jag rädda hel från en gammal dajak-grav.

Det gamla kinesiska porslinet på Borneo blir allt mer och mer sällsynt. Varje år tar sin dryga tull och som ingen tillförsel av nytt material äger rum är det i våra dagar blott spillror som återstå. Det lilla, som ännu finnes kvar, av verkligt gamla och värdefulla saker har räddat sig till det otillgängliga inre, dit den vite ej nått och ej brandskattat. Tusenåriga produkter står där täckta av tjocka lager av sekelgammal inbiten smuts och rök. Det tarvas flera timmars skrubbing med borste, tvål och hett vatten för att få sotet att ge vika och den gamla läckert mörkgröna färgen att framträda till sin fulla valör.

ERIC MJÖBERG.

Lissie Möller in memoriam.

Den oförlikneliga insats, som verksamheten till den svenska hemslöjdens fromma betyder, har sin förklaring i dess utövares hängivenhet och offervilja. Att hela denna verksamhet fortlöper i de rätta vägarna, att det fasta, goda greppet aldrig slappnat, kommer sig av att de, som voro med i denna verksamhets begynnelse, så gott som över hela linjen allttjämt finnas kvar på sina krävande ledareposter.

Men en manspillan i dessa täta och trogna led har begynt. Lissie Möllers i dessa dagar timade bortgång betyder en av de svåraste förluster, som man här kunde ha att räkna med.

Lissie Möller kunde som sitt beteckna, ur hemslöjdssynpunkt sett, ett av de rikaste och vackraste bygdeområdena, Malmöhus län. Hon insåg själv, och fröjdades över detta, och hon insåg de förpliktelser, som därigenom blevo hennes. Klar och hängiven och brinnande för sin uppgift, vidgade och fördjupade hon densamma, till dess att hennes insats stod mönstergill och till sin omfattning, sin intensitet blev av den mera sällsynta arten. Gällde hennes förvaltning de bördigaste bygder, så vilka rika skördar kunde hon ej räkna sig tillgodo, hur bar och blommade ej i senaste år denna sydsvenska hemslöjds marker.

Lissie Möllers namn var ett av märkesnamnen inom det gagn, som våra dagars svenska hemslöjdverksamhet betyder, och det skall aldrig förgätas i de bygder, där det yppiga och strålande inom svensk hemslöjd hör hemma.

Elisabeth Thorman.

Joa Marias salvor.

(Forts. fr. sid. 819.)

sig som rättgångsbiträde. Imponerande och ståtlig som vanligt stod han där i sin långrock framför domarbordet, blott en smula blek efter den nyss genomgångna sjukdomen. Han höll ett litet tal, späckat med lärda ord, som han lärt in på lediga stunder. »I skratten, mina herrar och damer», han vände sig härvid mot publiken i tings-salen, »åt Joa Maria, älvvattnet och salvan. Men jag säger, det är mindre att skratta åt än åt doktorn, blyvattnet och ricinolja. Alla veta vi, att sjukdom utrotas med desinficering och att rinnande vatten är det renaste som finns. Och vad salvan beträffar, så har den liksom Joa Marias övriga smorningar så småningom återgivit mig liv och hälsa, det må vara hur som helst med ingredienserna. Se, tron det är det viktigaste och jag tror på både Joa Maria och på hennes läkemedel. Hennes behandling och vård i övrigt har varit storartad. Medan doktorn kom å tjänstens vägnar, slö och likgiltig, anlände hon brinnande av nit i utövandet av sitt kall. Hon förstod, att en rosfeberpatient behöver ro och att min

A.-B. FÖRENADE PIANO & ORGEL FABRIKEN GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast

MALMSJO-BILLBERG ÖSTLIND & ALMQUIST GUSTAFSON & LJUNGQVIST RÄLIN GÄVLE ORGEL- & PIANO.

Clara Ekströms Optiska Magasin

Jakobstorg 3, Stockholm.
Etablerad 1872.
Tel. 45 21 Norr 128 30
Välsorterat lager av:
Glasögon, Pincenez, Lorgnetter, Prisma-, Teater- och Marinkikare, Barometrar, Termometrar.
Reparationer utföras skyndsamt.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

M. ZADIG'S

Shampooing-Pulver
renar håret, borttager mjäll, styrker hårroten, befördrar hårväxten, dess användande är en verklig njutning.

LIV FÖRSÄKRINGSBOLAGET

BALDER

STOCKHOLM
Sveriges äldsta, redan från början av de försäkrade allena ägda livförsäkringsbolag.

Låga premier
Höga premieåterbärningar
och vinster
Grundfast soliditet
Ansv.sum. 120,000,000 kr.

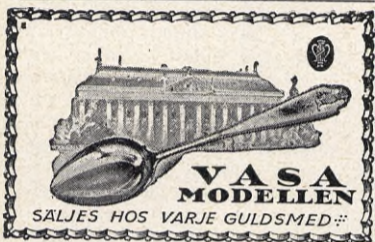
Där ligger något under,

att
PARADISMADRASSERNA
vunnit en så stor framgång. Förklar-
ingen är den att allt stoppmaterial sor-
teras, renas och decifriceras å egna mo-
derna specialfabriker.

Paradismärket står därför i en klass
för sig.

Tillverkas av:
J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG.

Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik.
Erh. i varje möbel- & sängklädersaffär.

Löwberg & Son
PIANO FABRIK
Högsta kvalitet. Berömd ton.
Mästernamnelsgatan 33, Stockholm.

**Hushålls-
handskar**

6-6½-7-7½-8
2: 50 parer, extra tjocka
3: — parer. Ader-
bräckstrumpor o. alla
slags sjukvårdsartiklar
i lager, full garanti.
Humana priser. Först-
klassigt parlymeri med
toilett- o. tekniska ar-
tiklar 10 % extra rab.

CITY.

Gratis katalog
Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg.
Flemminggatan 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.

貨中
店國

Kinamagasinet

Råsiden 3.50, Dukar, Flygeltäcken,
Kuddar, Konstsaker, Mattor m. m.
Birgerjarlsg. 12, Stockholm.
Tel. 72435.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Lilla Vattugatan 14 - STOCKHOLM.
Tel. 7576, N. 18336.

Specialitet: Familje- och arvsaker, Bo-
utredningar och testamenten. Även
skriftliga förfrågningar.

**Ett överanstängt nervsystem
och en svag organism kräva ny kraft.**

Sanatogen

är det styrke- och nervnäringsmedel,
som raskt och tillförlitligt återgerver
fysisk och psykisk hälsa och vilket kända
läkare i över 24.000 uttalanden rekommendera
att använda vid alla svaghets-
tillstånd.

Fås på alla apotek samt i färg- och
kemikalieaffärer från Kr. 2: 20.

Önskas ytterligare upplysningar, ifyll
och insänd bifogade kupong.

A.-B. SANATOGEN
Kungsgatan 59, Stockholm I. Tel. 12195

Sänd mig gratis och franko:
Sanatogenprov och Broschyr.

Namn: .....

Titel: .....

Adress: .....

okunniga omgivning ej begrep detta. Hon
lagade så, att jag fick ro. Ja, tack vare
henne, står jag nu här och kan hjälpa er
med edra processer.» Lars Persson Öst ni-
kade här åt ett par av sina klienter nere i
tingssalen. Sedan fortsatte han, vänd mot rät-
tens ordförande: »Visserligen anger kvack-
salverilagen ordagrant tolkad, att lekman-
läkare kan fällas till ansvar för yrkesmäs-
sig behandling, som kunnat medföra fara för
någons liv eller hälsa, t. o. m. om ingen ska-
da skett, men av lagens motiv framgår, att
åtal då ej tänkts ifrågakomma. Det är bara
alltför nitiska landsfiskaler och ensidiga do-
mare, som kunna ge sig till att åtala och
fälla en naturläkare för en behandling, som
ej haft skadliga verkningar, utan tvärtom
nyttiga. Jag hemställer till Rätten att helt
frikänna Joa Maria från allt ansvar, i all
synnerhet som hon icke tagit betalt för den
hjälp hon lämnat mig.» Här harklade sig
Öst och drack ett glas vatten ur karaffinen
avsedd för notarierna. Därpå fortsatte han
vänd mot en av nämndemännen. »Till hur
stor välsignelse Joa Maria varit och är här
i socknen, det vet ni, Nils Ersson. Hon
botade er Göla för begynnande lungdot.
Ni vet ock tacken. Fast Maria inte visste
att det var lungdot, så dömdes hon till bötes-
straff. Det var inte ert fel. Det var kvack-
salverilagens och doktors. Han tål inte
att Joa Maria har makt över kroppar och
själar. Nej, det gör han inte, det är där
knuten sitter.» »Inga personliga utfall, Öst»,
inflikade Rättens ordförande, den unge fin-
nige notarien. »För resten kan det vara
slut snart med Östs predikningar». Men de-
ne fortsatte ogenerat nu vänd mot tings-
menigheten. De sista meningarna togo ka-
raktären av ett riksdagsanförande. »Dok-
torn älskar inte vetenskapen, och det gör
inte de andra läkarna heller som ha varit
med om att skriva kvacksalverilagen och
som påkalla dess tillämpning. Gjorde de
det, skulle de vara glada över alla nya upp-
slag, vare sig de komma från naturläke-
konst, homeopati eller chiropraktik. Kvack-
salverilagen är ett slag i ansiktet på natur-
läkekonsten, till så stor välsignelse för nu-
tidens många psykopatiska människor. Det
belägger med straff behandling av vissa
sjukdomar frånsett naturläkarens goda tro
eller patientens botande, och naturläkaren
drabbas enligt densamma med böter för
behandlingsmetoder, som kunna vara skad-
liga även om de i det särskilda fallet ej
 varit det. Om jag vore medicine läkare,
skulle jag samarbeta med naturläkarna och
jag skulle verka för naturläkarens uppta-
gande inom läkarkåren. Bort med den små-
aktiga kvacksalverilagen, som hindrar den
medicinska utvecklingen. Inför gärna i stäl-
let en kontroll av naturläkarnas rekryte-
ring, deras utbildning och kvalifikationer
i övrigt samt deras verksamhet. I väntan
på reformen: Låtom oss bilda en bötes-
fond åt Joa Maria och de andra naturläkar-
na här i landet.»

Rätten tog intryck av Östs ord. Joa
Maria slapp böta den gången. Hennes an-
seende var räddat och Silverräven hade
återigen hävdat sitt rykte som ortens mest
självbildade person och skickligaste sak-
förare.

När Öst kom ut från tingshuset, stod Joa
Maria under den doftande stora häggen
med sin kånkask i handen. Ur den tog
hon fram en ask, som hon gav Öst. Han
tackade och gömde den i innerfickan på
rocken. Innehållet kunde vara bra att ha
vid recidiv. Se, Öst han trodde på både
Joa Maria och salvorna. Och tron, det
är det viktigaste.

HILMA HANSSON SÖDERQVIST.

Är absolut oöverträffad och säljes överallt.

Även blommor behöva näring!

Bästa och billigaste växtnäringsmedel är
Nutrigén. Förpackn. fr. 75 öre pr st. Säljes
hos alla välsorterade färg- & kemikaliehandl.

Tekn. Fabriken Jofur, Stockholm.

Vävskedar,

Solv, Skyttlar, Spännare, Bobiner, Var-
por samt övriga vävredskap för hem-
slöjd köpas fördelaktigast från
John A. Thulin & Co Vävsksedsfabrik,
Norrköping. Tel. 393. 670.

Yllestrumpor

och liknande ylleaker skola tvättas med
Havoline i kallt vatten, även sköljas i
kallt vatten. De bliva rena, mjuka och
dubbelt varaktiga samt krympa icke.
Vid en större statlig inrättning har
strumpförbrukningen nedgått till hälften
sedan Havoline börjat användas till
tvätten.

Sydsvenska Banken

Ställning den 31 juli 1926.

Tillgångar:		Skulder.	
Kassebehållning	4,110,246:53	Aktiekapital	34,000,000:—
Obligationer	10,113,734:40	Deposition- och kapi- talräkningar	70,901,750:36
Fastigheter	7,205,722:15	Sparkasseräkning	42,205,507:17
Inventarier	100:—	Giro- o. löpande räkn.	25,896,999:56
Låneräkning	75,156,941:15	Postremissväxelräkning	2,231,403:81
Växlar	47,814,069:52	Inhemiska banker	14,160,728:69
Kreditiv- och löpande räkningar	26,011,781:70	Utländska banker	6,455,111:33
Inhemiska banker	3,752,651:86	Andra räkningar	7,356,412:56
Utländska banker	4,286,982:91		
Andra räkningar	24,755,683:26		
		Kronor 203,207,913:48	Kronor 203,207,913:48

Eder ungdomsfriska färg
känner Ni till från
spegeln.

Men känner Ni också konsten
att försköna och be-
vara den?

POND's båda Creamer giver svaret, i det att de hjälpa Eder
att få fram hudens rena skärhet och bevara hyn vacker.

En lätt ingnidning av ansikte, hals och armar med POND's Cold
Cream varje afton, innan Ni går till sängs, bibehåller Eder hy
ren och frisk, sund och elastisk, som den är av naturen, fri från
alla rynkor. Och POND's Vanishing Cream, som användes om
dagen, skyddar Edert ansikte mot vädrets och den skiftande
innehustemperaturens skadliga inflytande på den fina vävnad
under överhuden, varav hyns klarhet och skönhet är beroende.

POND's VANISHING CREAM och POND's COLD CREAM
fås överallt i burkar å Kr. 2: 50 och Kr. 5:—, i tuber å Kr.
1:— och Kr. 2:—.

**Gratis-
prov.** Mot insändande av 20 öre i frimärken till porto och
emballage sända vi Eder gratis provtuber av såväl Cold
Cream som Vanishing Cream.
Gäller en vecka från den 15—22/8 1926.

POND's Generalagentur: Pilestr. 19—25, Köpenhamn K.

**POND's Cold Cream and
Vanishing Cream**

Agentur för Finland: Parfumerie Harrison, 29 Kaserngatan, Helsingfors.

För mycket sol.

N:r 78. 1) Jag har, genom att jag utsatt hyn för solen, fått en massa fräcknar över hela ansiktet och även fått hyn storporig, fräsig och ojämn. Finns något billigt och enkelt medel, som gör att hyn blir jämn, tät och skär igen.
2) Solen har alldeles bränt sönder överhuden på näsan, så nu är den skår, medan det övriga ansiktet är brunt. Ville så gärna få ny hy över näsan. Ingen är tack-sammare för gott råd än

Maj.

Stackars ni, som varit nog oförstän-dig att steka er för mycket i solen, men ni kan trösta er med att ni ej är den enda.

Nu får ni behandla ert ansikte mycket milt, tills det fått sin rätta hud igen. Tvätta ansiktet varje afton i ljumt eller varmt vatten och med mild fet tvål av god kvalitet. Torka sedan utan att gnida huden med en mjuk handduk. Därpå skall ni lätt stryka över huden i ansiktet och på halsen med en blandning av lika delar glycerin, sprit och rosenvat-ten, vilken köpas färdig på apote-ken. På morgonen tvättar ni ansiktet utan tvål och till en början även i ljumt vatten. Sedan ni gnidit in det med ovan nämnda blandning, pudrar ni över det med talkpuder som skydd mot solen. Naturligtvis bör halsen behandlas lika med ansiktet. Sedan ni fått huden bra igen, kan ni göra nå- got för fräckarna, om ej dessa då äro försvunna.

Hår och ögonbryn.

N:r 79. 1) Blir håret tjockare genom massage 10 min. morgon och kväll? Blir det även tjockare genom klippning?

2) Är ricinolja ett verksamt och bra medel för att få långa och tätta ögonhår? Efter huru lång tid märks resultatet?
Evy.
1) Massage på hårbotten är i alla avseenden nyttig för håret. Inte allt slags hår blir tjockare av att klippas.

2) Ricinolja befördrar nog här-vuxten, isynnerhet i proportion av 1 del olja och 2 delar alkohol, men nog dröjer det innan ni ser någon förbättring på ögonhåren.

N:r 80. Till Gråhårig 30-åring. Kakaolja och kakaosmör är precis detsamma. Till satsen skall vara 2 gr. klorokinin men ej mer än 25 gr. olivolja.

Vita prickar.

N:r 81. Vad skall jag göra med min hy? Den har förut varit ganska jämn, men på senaste tiden har det uppstått små hårda, vita prickar under ögonen och på näsan. De förökas ständigt och det är alldeles omöjligt att få någon bukt med dem. Det är icke pormaskar.

Rädlös prenumerant.

Desinficiera en fin synål med att hålla den i en ljuslåga, torka den på renad vadd och stick den genom den lilla kulan. Kläm ut innehållet med litet renad vadd över fingertopparna och tvätta sedan det lilla såret med en vadd- tuss doppad i sprit eller eau de cologne.

Härfärgningsmedel.

N:r 82. Under tecknad vore yt- terst tacksam för råd och upp-

Mot rynkor

Crème Anti-Rides Lybros du Dr. Byl, absolut tillförlitligt medel mot rynkor. När och fyller ut rynkor kring ögon, pannan o. mungiporna. Massor av erkännande. Pris 4:50 + porto.

Begär katalog.

Till landsorten mot postförskott.

A.-B. Franska Parfymmagasinet
Hamngatan 5, Sthlm, mitt emot N. K.

Det mest uppfriskande min pa- tient vet, är »4711». Den gör henne pigg och glad, och hon njuter ofantligt av den härliga doften.

Vid köp begär man uttryckligen märket 4711 (blå-guldetikett) och tillbakavisar efterrapningarna.

4711 Eau de Cologne

FRÅGOR OCH SVAR!

Dispensärsköterska.

Fråga: 1) Vilka kurser skall man genomgå för att bli dispen- särsköterska?

2) Aldern samt kostnaderna? Tacksam för sva... Mona.

Svar: 1) Dispensärkurs på omkr. 2 månader genomgås efter godkänd sjuksköterskeutbildning. 2) Någon viss ålder är ej fö- reskriven. Kursen anordnas och bekostas av Svenska Nationalföre- ningen mot tuberkulos.

Hur och när?

Fråga: 1) Skall ensam värdin- na, som med endast ett par ord hälsar sina gäster välkomna, resa sig vid middagsbordet eller förbli sittande?

2) När skall hon resa sig vid "tacket för maten", vid talets bör- jan eller slut?

Icke observator.

Svar: 1) Hon förblir sittande.

2) När den, vilken det tillkom- mer att med några ord tacka vär- dinnan för mat, har slutat, reser sig värdinnan såsom tecken till att måltiden är slut och går vid sin kavaljers arm in i samlingsrum-

Har Ni svårt att sova?

— vill sömnen fly, så tag ett par Globoidtabletter; de hjälpa. Ty beror sömnlösheten på nervsystemet, så finnes ej mildare, men på samma gång kraftigare medel att bringa nerverna till ro än Glo- boid. Och är sömnlösheten symp- tom på en annalkande förkylning, så har Globoiden förmåga att häva den och återställa harmoni och välbefinnande.

Globoid erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter à ½ gram till ett pris av Kr. 2:30 och 1:25 pr flask.

Fru Skönhetsdoktor.

met för att mottaga sina gästers tack.

Korrespondens.

Fråga: Vore tacksam genom Idun få veta några lämpliga kor- respondenskurser för flicka, som genomgått 8-klässig flickskola, samt något lämpligt ställe för in- tagandet av middagsmål.

Prenumerant.

Svar: Ni menar förmodligen affärskorrespondens, och då bör ni söka inträde i något handels- gymnasium eller i Stockholms Borgarskolas handelslinje.

Middagar intagas lämpligen i någon hushållsskola eller pensio- nat. Se annonsspaltarna.

Strandkofta.

Fråga: Vore tacksam få upp- lysning om hur jag skall förfara med en nyligen inköpt strandkof- ta — röd till färgen med beige bård —, som släpper färg, så att klädningar och blusar färgas röda. Finnes något medel att använda, så att färgen fastnar?

Fru Gidde.

Svar: Bäst att låta tvätta kof- tan kemiskt, men betona då sär- skilt att den faller, så att de göra något för det.

Möjligen kunde ni själv genom- blöta den med bensin och sedan gnida den med oupphörligt om- bytta, rena trasor, ty genom att tvätta den på vanligt sätt och skölja den i saltvatten för att fästa färgen, förlorar den sin fa- son och sitt nya utseende.

Stockholmsbesök.

Fråga: Jag ämnar i oktober resa till Stockholm och skulle skaffa mig en klädning att använ- da till middagar på restauranter, då man går på teatern efteråt. Hurudan bör den vara? Kan en svart yllerips användas om den är välsydd eller måste det vara

siden? Hurudan blus till grå skräddardräkt.

Lantfru.

Svar: Svart yllerips kan nog vara bra vid många tillfällen, men till restaurang- och teaterbesök är en klänning av siden lämpli- gare. Den behöver ej bli dyrare än en ylleklänning.

Till promenaddräkten bör ni ha en blus i samma färg eller möjli- gen något ljusare, sydd i den mo- derna variationen av skjortblus. Er sömmerska vet nog hur den skall vara.

Välgörenhetsmärken.

Fråga: När utgavs det för- sta julmärket av Svenska Nationalföre- ningen mot tuberkulos?

Hur många olika svenska jul- & nyårsmärken äro utgivna av samma förening?

Hur många välgörenhetsmär- ken av d:o?

Har meddelats att de mest sällsynta av Nationalföre- ningen äro vildsvanen i stort for- mat och det s. k. guldröllops- märket med Oscar II och drott- ning Sofias bilder. Är detta rik- tigt?

Har tänkt att framdeles sam- la jul- och nyårsmärken i hel kar- ta och sätta upp i amatöralbum. Kostar en sådan karta endast kr. 1:—?

Idunintresserad.

Svar: Det första jul- och ny- årsmärket gavs ut 1904. Sedan dess har ett nytt sådant märke gi- vits ut varje år.

En hel karta av dessa märken kostar 1 kr.

Såsom välgörenhetsmärke är dessutom av Svenska National- föreningen mot tuberkulos ett permanent märke utgivet. En hel karta därav kostar 2 kr.

Endast märket med vildsvanen är utgivet i praktupplaga och kos- tar 5 öre pr styck.

Guldröllopsmärket kostar 2 öre.

Alla dessa märken finnas att köpa på föreningens expedition, Sturegatan 16.

Eget hem.

Fråga: Vill någon av Iduns goda rådgivare, som bättre än jag känner till existensmöjligheterna, ge mig ett gott råd? Jag är en fränksild 35-årig fru med en gos- se att försörja. Allt jag äger är ett mindre kapital, ett på 23,000. Det är väl lönlöst söka plats som husföreståndarinna, när man ej har betyg, och så vill jag ej läm- na min gosse i främmande hän- der. Han går i gossläroverk i stad och bor för närvarande hos vänliga släktingar.

Nu undrar jag, om det kan vara lönande med ett kafé eller en damfrisering, för att på så vis kunna få ett eget litet hem? Är inte min ålder ett hinder för att börja lära i det senare yrket? Kan jag efter ett halvt eller ett års tid, våga sätta upp egen sa- long med ett biträde?

Jag vore så gränslöst tacksam för ett skyndsamt svar, som kun- de hjälpa mig att se mer förhopp- ningsfullt på framtiden.

Bekymrad mor.

Svar: Av de yrken ni nämner är nog en damfrisering det minst riskfulla. En sådan väl skött och där det ej är för många konkur-

Infört genom Stockholms Läkareförening

Professor **PATRIK HAGLUND** Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik

Sturegatan 62, Stockholm. N. 8301. R. T. 75025. För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdo- mar, deformiteter och funktions- rubbningar.

Dr. A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm

LUCKS UTSÖKTA
KAFFEBLANDNING

4:40
PER KG
PAKET
FRAKTFRITT 2½ KG = 11:—
PERCY F. LUCK &
STOCKHOLM.

FRÅGA EJ Eder färghandlande
efter linoleumfernissa; fråga efter

2350

BECHSTEIN
FLYGLAR PIANINON
HOFFMANN'S
MALMSKILLNADSG. 25 B

Plågas Ni av Huvudvärk
och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med
tvivelaktiga medel utan med ens
tillgripa de beprövade och av så
många läkare vitsordade TOGAL-
tabletterna. Dessa stilla ej blott
omedelbart de olidligaste smärtor
utan äro dessutom ofarliga för
hjärta och mage. De utskilja dess-
utom starkt den skadliga urinsy-
ran — roten till de flesta smärtor
— ur kroppen, den enda väg som
för till verkligt varaktig hjälp mot
det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan
recept, å alla apotek till Kr. 2: 40
och 0: 90. Se till att Ni får äkta
Togal och ej efterapningar!

„Cochlea“

pat. reg.n:r 28579. Världens bästa och
finaste elektriska hörapparat. 1925 års
modell försedd med reglering för 10—
50 styrkegrader.

Begär prospekt och intyg.
Malmö Bandage-Etablissement,
Per Vejersgatan 9.
Försäljare för Stockholm: Majorskan
J. Petersohn, Rådmansgatan 9.

För den nyfödde.

Mödrar med stora fordringar! Finsydd
kompl. uts. i Modellkartong Extra 15
kr. Provutstyrlar 10 och 7 kr. Mön-
ster följer. Obs! Endast Kvalitets-
plagg. Etab. 1911. Fru E. Caspersson,
Örebro.

Glöm ej

att skaffa Eder

IDUNS KOKBOK

Ny utvidgad upplaga.

Pris 6:— kr.

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

GLORY
TANDCRÈME

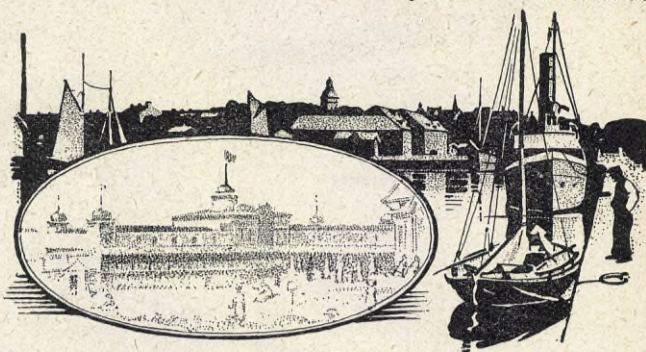
Vestkustbaden

med sin friska sälta äro högst skattade.
Genom hudens förmedling dricker hela
kroppen hälsa och krafter ur denna na-
turens outtömliga hälsobrunn.

De välgörande, aromatiska svavel- och
tjärsbstanser, vilka äro utmärkande för
Reporia-tvålen, upptagas och utnyttjas
på samma sätt. Det är icke blott huden,
som stimuleras och föryngras — alla
vävnader och organ påverkas fördelaktigt,
när de renade porerna tillföra or-
ganismen dessa ämnen.

Rena porer — hudens hälsa!

VARBERG

Välj Reporia Svavel-Tjärtvål

till Eder två! Låt den bliva tvålen såväl för den
dagliga toaletten som för badet, inne eller ute i
det fria!

”Undertecknad, som under sommaren 1925 vistades å
sanatorium, erhöi i början av den dagliga solbadningen
en mängd med utslag å kroppen, särskilt koncentrerade till
främre delen av bröstkorgen. En del medel för utslagens
avlägsnande användes av mig utan något nämnvärt synligt
resultat. Gjorde då ett försök med upprepade tvättningar
och med användning av **REPORIA Svavel-Tjärtvål**. Re-
sultatet blev, kan jag med fullt fog säga från min sida
sett, rent av häpnadsväckande. **Utstagen försuonno**
nämligen fullständigt efter 3-4 dagars användning
av REPORIA Svavel-Tjärtvål till tvättningarna,
vilket jag härmed får intyga. Boden i Juli 1926.
Gustaf Svensson.”

Säljes överallt å 1 kr. — extra storlek (för badet)
kr. 1: 50. Avböj att taga efterapningar — begär
REPORIA och Ni erhåller den äkta, under kontroll
tillverkade svavel-tjärtvålen.

Kontrollant: prof. L. Ramberg, Upsala.

renter bör kunna vara ett gott le-
vebröd, och ni har ju ett litet
kapital bakom.

Ni kan söka anställning som
elev hos någon skicklig hårfris-
sörska, men då får ni beräkna
alla minst ett års lärotid.

Ett annat och kanske bättre
sätt är att söka in som elev i
Damfriserings-elevskolan, Oden-
gatan 43, Stockholm. En kurs där
är på 3 månader, varefter ni för-
säkras kunna börja på egen hand.
Dock skulle ju en tids praktik ef-
ter kursen ej skada. Skriv och be-
gär utförligare upplysningar.

Er ålder utgör ej något hinder.

Käringhatten.

Fru Margareta från Stockholm
hade i år rest med sina barn till
Siljanstrakten i stället för den
vanliga skärgårdsturen. Visst ål-
skade hon havet och kobbarna,
fiskturen och seglingen, men
barnens hälsa gick dock i främsta
rummet och Bettan hade verkli-
gen varit litet skraligt i vinter,
Putte haft hackhosta och Lillan
växt alltför fort och gängligt.
Allt detta skulle nu repareras med
luftombyte, den höga milda
skogsluften skulle få visa sin un-
dergörande förmåga. Alltså hade
man givit sig av på långresa med
glatt mod och förhoppningsfulla
tankar, d. v. s. vad lilla fru Mar-
gareta beträffar, så hade hon nog
på förhand känt, att hon säkert
ej komme att trivas. Att sitta
gömd häruppe med bara bönder
och bönder runt omkring sig var
inte så värst lockande, när man
minde de semesterglada och ele-
ganta sommargästerna på deras
vanliga ö, ingenjör den och re-
daktör den — med eller utan fru-
ar, det spelade alls ingen roll, vad
flirten beträffade. Fru Margareta
drog en lång suck, där hon låg
och solbadade i älvbacken. Barnen
lekte ute på sandstranden, plaskade
och stojade, klängde på fimmer-
stockarna, men Margareta låg och
drömde i den doftande backen,
till hälften gömd bland prästkragar
och dallergäs. Vita sommarmoln
seglade sakta över himmeln och
kastade sådana underbara blåa
skuggor över bergen, ja visst var
det vackert, för

all del, för all del. Hur var det
hon hade läst i Nordlings diktter,
konstigt nog hade en strof fastnat

i huvudet: ”i fägatan betar en
fårflöck och bräker ett lamm,
dess ullvita syster på himmelns

linda går fram...” Ja då, nog
kunde hon uppskatta detta — till
en del — och gärna skulle hon gå

BRÖDET blir rikare på näring.

Häri ligger Rumfords styrka framför
vanliga bakpulver.

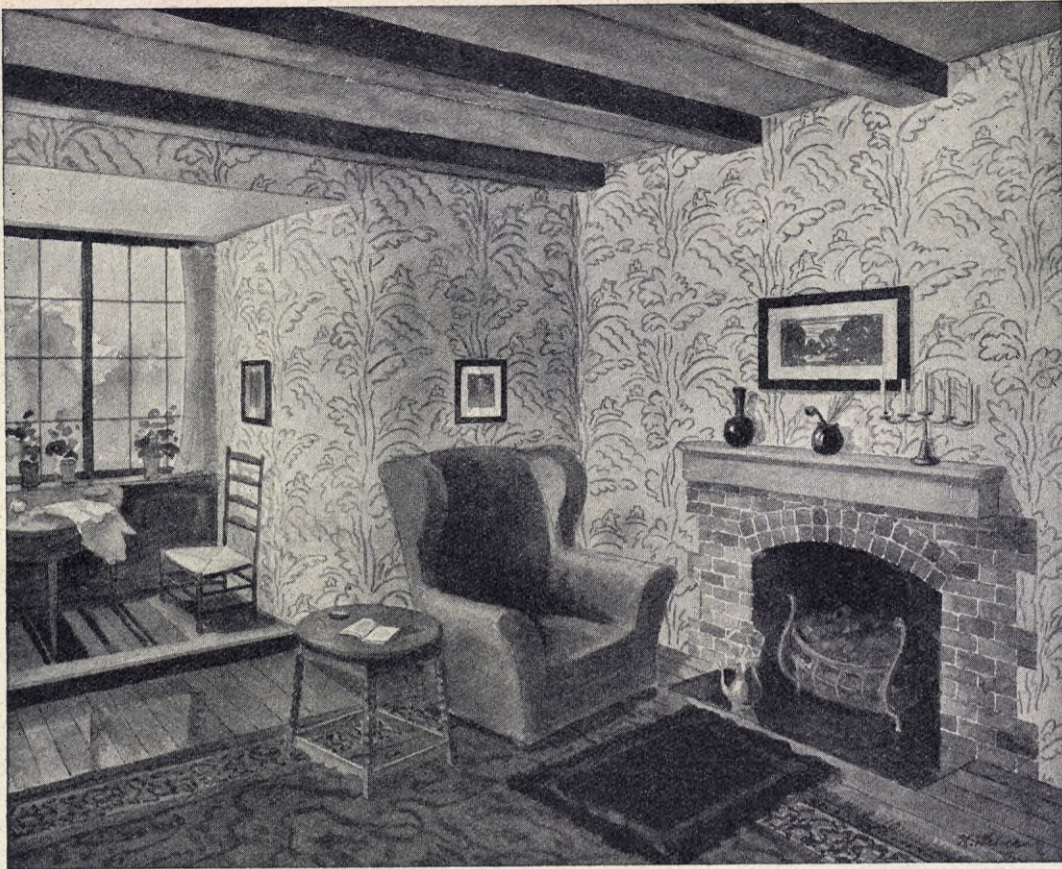
RUMFORDS överlägsenhet över vanliga
bakpulver ligger inte blott däri, att det
jäser upp bakverket jämnare och kraftigare
och ger dem vackrare form och färg.

Den rest det lämnar i brödet efter jäs-
ningen — rena fosfater av en för Rumford
speciell art — ökar därjämte brödets nä-
ringsvärde genom att tillföra degen just sam-
ma slags hälsosamma beståndsdelar, som
innehålles i vetekornens ytterhölje, men som
fnsiktningen berövar mjölet.

RUMFORD

det hälsosamma, äkta fosfatbakpulvret

Att bo hemtrevligt är en konst,

men en konst, som man kan tillägna sig, ty benägenheten att utsmycka väggarna sitter i oss alltsedan urminnes tider. Redan de första grottmänniskorna högg in primitiva figurer på klippväggarna. Skönhetssinnets tillfredsställelse och åstundad efter varaktighet och gedigenhet i avseende på oss omgivande föremål utgör ett inre levnadsbehov. Därför vilja alla ha ett trevligt hem.

Väggen behöver en äkta och god beklädnad. Man måste vid behov kunna, utan att åsamka skada, tvätta bort fläckar och en tapet bör alltid ha samma snygga utseende såväl bakom som bredvid möbler och tavlor, som måste kunna omplaceras när som helst.

Dessa egenskaper hava Tekko- och Salubratapeterna. Emedan de framställas med samma utomordentliga oljefärger, vilka konstnären använder till sina tavlor, äro de lika motståndskraftiga mot det

brännande solljuset som de gamla mästarnas verk. Fläckar, smuts och damm kunna alltid avlägsnas från tapeterna och Ni kan lugnt tvätta dem med tvål och borste utan att färgen förändras.

Men även ifråga om färgprakt och mönster kunna inga andra färgämnen framkalla så olika stämningar som de, vilka användas till Tekko- och Salubratapeterna: från den sammetsmjuka tonen, den milda blomsterfärgen till den rika sidenskimrande glansen. Salubra är naturligtvis dyrare än vanliga tapeter, men en kvalitetsvara kan ju endast framställas med de bästa materialier. Verkan uteblir emellertid aldrig, emedan tavlor och möbler vinna betydligt genom den gedigna bakgrunden.

Salubra finnes i prislägen från kr. 3.50 pr rulle, Tekko från kr. 19.— pr rulle. Begär Salubra och Tekkoprover jämte prospekt n:r 10 med kolorerade rumsinteriorer konstnadsfritt från

SALUBRA A.-B.

Generalagent för Sverige: Löwing J:or, Sturepalatset, Stockholm.

Representant i Norge: A. F. Ulrichsen A/S, Karl Johans Gate 25, Oslo.

Representant i Danmark: S. K. Andersen, Schlegels Allé 9, Köpenhamn.

Representant i Finland: O. Helmrich, Fabiansgatan 17, Helsingfors.

en tur till fäbodarna, som lyste så milt gröna på det mörka berget därborta. Men vem skulle hon få med sig? Kvinnor och barn tilltalade henne inte något vidare. Naturligtvis måste man ha en karl med sig att hänga på och klaga för, en som kunde röka bort myggen, tälja en alpstav med sin slidkniv och bära en på oländiga vägar. En verklig man bävade ej för Margaretas 78 kilo. Inte när man var *ljuv*, och det var hon, det visste hon. Hon var *ljuv*, kvinnlig och moderlig, vek och lägmäld när det så hövdes, men också klingande glad och käck, om det passade bättre. Nej hennes omfång och kilon gjorde absolut ingenting — tag bara fram den rätte mannen och hon kunde i hans ögon bli liljestängel och brunten lilja och vad som helst i den vägen så lätt som ingenting. Ty mannen är fortfarande en smula

dum och okritisk, som väl är, konstaterade hon med ett belåtet leende. Hennes egen älskade Ville, som i den varma bråkiga staden arbetade så hårt för staccars lilleemor och barnen och längtade så, på ett helt kortbrev, men inte hade tid att ta ledigt nu; hade han ej sagt då hon reste: roa dig nu bra och flirta så mycket du kan få. Och här låg staccars lilleemor på sommarnöje som en vanlig barnjungfru, och inte en karlstackare fanns att uppbringa på en mils omkrets! Det var verkligen hårt.

Till synes milt undergiven sitt grymma öde klappade Margareta nu litet lojt behagfullt i händerna, kallande barnen till uppbrott. Men tankarna arbetade för högtryck medan hon hjälpte Lillan att klä sig. Bodde det inte en notarie, eller vad han var, borta i Krånggården? En bondeättling,

som fått studera, men han hade väl ändå varit ute i världen en smula. Fru Margareta beslöt sig för att mot aftonen göra en promenad åt det hållet, man kunde ju alltid gå fel och be om upplysning om vägen eller något sådant. Hon skulle göra sig riktigt söt, tänkte hon helt upplivad. Om hon skulle låna en dräkt? den var ju så vacker och klädsam. Ja när granngårdsfolket kom hem från slåttern i kväll, skulle hon bestämt tala med ungmor, hon var ju smalare än Margareta förstas, men det fanns band att släppa ut med, så nog gick det bra.

Solnedgången satte guldglimtar på alla västerfönster i byn, när Margareta med mjölkflaskan i hand, för att ha ett riktigt ärende, steg in i granngården. Slätterfolket sutto trötta, brunbrända men belåtna kring köksbordet i färd med gröten. Så sakteliga drejade

Margareta samtalet in på dräktilänet. Jo då, vad hon fick låna en dräkt. Nej för all del, de voro inte trötta, de skulle så gärna hjälpa henne. Och det blev fart i kvinnfolken, upp på vind efter kjol och förklä och snörliv och se'n i kistan efter övdel och halsklä och käringhatt! "Men vad det låter lustigt: käringhatt!" tyckte fru Margareta. "För det första är det ju ingen hatt, bara ett stycke vit väv, och 'kärning' se'n, det är ett riktigt fult ord på vårt språk." "Ja men inte på vårt", sa unga mor Kersti, "här heter det karl och kärning ser du, och kärninghatten håller vi i stor ära. Sätt dig nu så jag får bind opp håret på dig, ska' du se vad du blir fin med hatten!" Och Margareta blev skrudad enligt alla konstens regler, och när hon stod färdigklädd i alla de vackra kläderna såg hon riktigt smärt ut, fast midjan på

rätt ställe kändes ju litet konstigt. Hatten med den tunna knypplade spetsen slöt så tätt kring hennes mörka släta hår och inramade ansiktet riktigt vackert, det såg hon då i spegeln. Nöjd och belåten neg hon och tackade och tog några små danssteg ut på vägen. Den vida, tunga kjolen svängde så ovanf kring benen, men det kändes inte otrevligt, tvärtom. "Adjö med er och tack så länge", vinkade hon. "Nu ska jag ut och ha litet skoj för mig, få se om jag får tag på nån stilig mas."

Men då steg unga mor Kersti också ut på vägen. "Ånej du, int lärt det gå i den dräkten, du! Vet, vad du har på huvut!" sade hon allvarligt och värdigt och gick åter in i sin stuga.

Där stod den unga frun i sin lånade stass. Tack så mycket, det här var då för idiotiskt! Vad var det för ett hemskt, uråldrigt land hon kommit till, seder och bruk tycktes vara sen gamla testamentets tid. Inte få flirta litet för det man var gift! O, de skulle då få tillbaka sin kärninghatt och hela skräpet, genast, med detsamma! Hon skulle packa och fara hem, bort från dessa dumma bönder. Ville, Ville, vad hon längtade efter Ville just nu.

Och tack och lov att det inte fanns kärninghattar i Stockholm!

Historien om dyrgripar.

Om antika tavlor, ringar och dylika ting kunde berätta sina öden för oss, skulle säkert många brott komma i dagen som nu äro fördolda. Dr G. C. Williamson har utgivit en bok på engelska kallad "Stories of an Expert". Han är den förnämsta levande auktoriteten på konst-samlarområdet i Storbritannien och han skildrar livligt många fängslande historier, som han blivit delaktig av på samlarfärder.

Han berättar bl. a. om en man, som han lärde känna i Italien, vilken brukade bära en vacker medeltidsring av guld. Vanligen bar han ringen på sin vänstra hand, men som han hade skadat den, bar han den en gång tillfälligt på den högra. En dag hälsade han på en person, som i glädjen över att se honom entusiastiskt tryckte hans hand. Snart nog uppstod ett utslag på hans finger och inom några timmar svävade hans liv i fara. Lyckligtvis undgick han med utmattade krafter och förlusten av fingret.

Under sjukdomen kom han ihåg, att en antikhandlare en gång sagt honom, att han trodde ringen vara en gammal s. k. "gift-ring" som kunde innehålla ett starkt gift med förmåga att sprida sig i hela kroppen endast genom ett tryck mot handen. Han lät undersöka ringen och fann, att så förhöll sig. Genom ett kraftigt tryck framträdde en dold udd från ringen, vilken stack in i skinnet. Ringen undersöktes och gifftet upptäcktes, churu så lite giftämne fanns, att det föreföll omöjligt, att det skulle ha kunnat åstadkomma en så kraftig verkan. Man kunde icke heller utforska giftets natur. Det räckte knappast till för en riktig analys. Man kunde endast finna ett extrakt av bolmört. Gifftet måste ha varit synnerligen verksamt. Det hade dröjt omkring 300 år, innan det drabbade någon. Ringen förvaras nu i ett museum i Rom.

Dr Williamson beskriver också långväga transporter av konstverk. Det berättas, att när den berömda Cullinan-diamanten skickades från Syd-Afrika till London, man hittade på att det enklaste sättet att transportera den var en vanlig låda, som rekommenderades utan någon som helst innehållsbeskrivning. En del tjuv-

ligor voro som befarat på utkik, men deras intresse fängslades av en annan mera omsorgsfullt utstyrd låda, som var vederbörligen rekommenderad och försäkrad. Den försvann också snart. Men diamanten av det oerhörda värdet fördes utan hinder från Syd-Afrika till England som ett vanligt rekommenderat paket och hamnade i säkerhet.

De amerikanska tullmyndigheterna hade vid ett tillfälle under rättats om att ett betydelsefullt porträtt, värt omkring 4—500 pund, skulle smugglas in i landet. På porträttet hade målats i pastell en gosse med en hund. Tavlans anlände, man såg porträttet och tullen betalades av den person, som importerade detsamma.

Därefter skrapades oljemålningen bort och därunder fann man en tredje målning, nämligen den ursprungliga. Den hade stulits från ett tyskt museum och efterlystes av polisen men hamnade dock säkert i Amerika förbi de lurade tullmyndigheterna. Var den är nu, vet ingen. En vacker pjes kan alltid — yttrar dr W. — säljas och personer finnas alltid som vilja köpa vackra tavlor, "utan särskilda frågor" om de se att tavlan ifråga är av stort värde.

En antikhandlare i London köpte på auktion sex mycket värdefulla Chippendalestolar. Han lät tillverka sex precis likadana stolar och sedan han visat en av de antika för en kund sålde han alla sex för £ 1000 med en sakkunnigs utlåtande om stolarnas värde. En tid efteråt framkom genom en annan sakkunnigs omdöme att fem av stolarna verkligen voro kopior. Affärsmannen spelade förskräckt och sade, att han på beställning låtit kopiera stolarna åt en amerikansk kund och fem av de äkta hade nu av misstag sänts till honom. Han tog tillbaka stolarna och betalade £ 1200 — varav £ 200 som skadestånd. Han förklarade dessutom, att om han kunde få stolarna tillbaka från Amerika, skulle kunden få behålla dem. Som en skyddsåtgärd begärde han från kunden, som intog en hög social ställning, ett litet kvitto på, att han av honom köpt sex stolar för £ 1200. När han kom till sitt kontor, berättas det, telegraferade han till en amerikansk kund: "Jag har köpt från Lord X. sex magnifika Chippendalestolar för £ 1200 och har hans kvitto på affären. Vill Ni köpa dem. Priset är £ 1500"? De sex stolarna, varav blott en äkta Chippendale pryda nu en matsal i västra Amerika.

Dr Williamson berättar en lustig historia om en värdefull lergodspjes, nu förvarad i ett av de engelska museerna, köpt från ett muhammedanskt helgonskrin i den avlägsna östern. Efter köpet meddelades i tidningarna, att den dyrbara klenoden på en av muhammedanernas heliga platser hade stulits och anmälan gjordes till engelska konsulatet om klenodens återlämnande. Myndigheterna meddelade, att det fanns kvitterad räkning på affären och att allt var uppgjort. Den ansvarige inköparen gjorde förfrågningar hur affären tillgätt och fick följande förklaring av den österländska mellanhanden, som hade lett förhandlingarna:

"Det tillgick på detta sätt. Ni önskade pjesen. Jag ville skaffa den åt Er. Jag sade till överdomaren: Om den pjesen försvinner och Ni inte ser den försvinna och Ni hittar £ 40 framför Er — är allt då väl? Överdomaren svarade ja. Jag gick till två män och sade: Om Ni ta pjesen och domaren inte ser det och Ni få £ 20 pr man, är allt då väl? Och de sade ja. Någon överlämnade

då pjesen och de två männen ställdes inför domaren. Jag sade till domaren: Om Ni ser £ 40 på bordet i morgon, när männen inställa sig, är allt då väl? Och han sade: Ja, men männen är i fängelse och de skola ha prygel under fötterna. Då gick jag till fängelsevakten och förklarade: Om Ni ser £ 40 på bordet denna morgon och männen försvinna, är allt då väl? Och han svarade: ja, men de skola ha prygel och här är en prygelman. Och jag sade till prygelmannen: Om Ni ser £ 10 för var och en av dessa två män på er säng i natt, är allt då väl? Och allt visade sig vara väl och Ni har fått vad Ni önskade och Allah vare lovad.

"Charleston."

Solstrålarna hade varit så länge borta från jorden att de tyckte att det var riktigt roligt att komma tillbaka och hälsa på alla bekanta. De hälsade på kyrkogårdarnas och parkernas slumrande örter, på de svarta trädens blänkande små knoppar. De hälsade på de promenerande människorna, på stora och små, gamla och unga och på elaka och snälla. De hittade in i de skummaste gränderna och in i de mörkaste gårdarna. De togo sig en utflykt över de ännu vida vattnen, kommo tillbaka igen och roade sig med att titta in i alla fönster de kommo åt. Och det tyckte de att det var roligast av allt.

Invid ett av de fönster de hittade rätt på, satt en gammal kvinna. Hon var så gammal att hennes hår var grått och hennes

blick blivit skum. Men så skum var hennes blick inte att hon inte såg de vänliga solstrålarna. Det gick ett milt skimmer av återseendets glädje över hennes skrumpna kinder när de gingo över hennes magra smala hand. Och det tyckte solstrålarna om, och därför dröjde de kvar längre än de egentligen tänkt sig det. Den gamla tänkte kanske på vårar som varit för mycket länge sedan och helt säkert kände hon sig tacksam över att hon fått uppleva ännu en vår. Och medan hon satt och leende drömde för sig själv öppnades dörren och en ung flicka steg in.

— Sover mormor? sade den unga flickan som hade kortklippt hår, och förövrigt var klädd såsom unga flickor äro det.

— Nej min vän, det gör jag inte, sade den gamla.

— Det såg alldeles ut som hade

mormor sovit och drömt något vackert, sade den unga flickan.

— Jag satt och såg på solstrålarna, våren har kommit än en gång Lisbeth, sade den gamla.

— Tror jag det, jag, Asta har redan länge haft sin nya vårhatt. Mormor — — —

— Du vill något? frågade den gamla.

— Jo, stör det mormor om vi dansar litet, Eric är här och han kan en ny stilig Charleston? frågade den unga flickan.

— Kära vän, dansa ni, dansa ni, jag har också varit ung en gång i mina dar. Jag dansade rätt mycket, må du tro. Å du skulle ha sett huru din morfar kunde föra en francaise. Ja, ja, min kära Lisbeth, om du vill höra det så skall jag säga dig att det var under en francaise som han friade.

Den gamla log ett så vackert

"Ej ett dugg jag pluggat på, men jag klarar mig ändå — när jag blott min huvudsval friskat upp med Florodol."

Vilan är ljuv, sömnen god

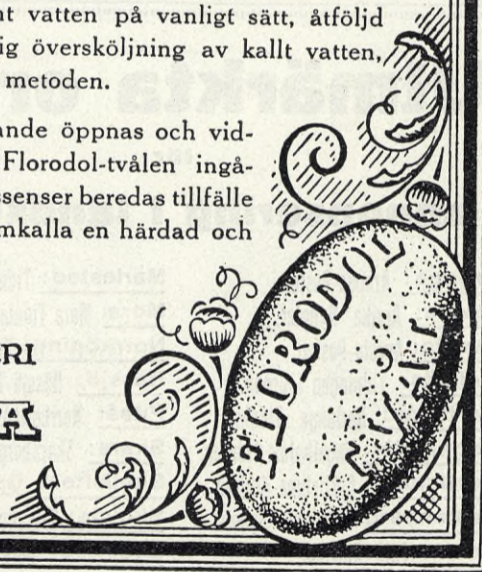
särskilt i skolåldern. Oftast gäller det därför att hastigt komma i ordning, stöka undan morgontoaletten med fart, men därför icke försumma hudhygienien med tvål och vatten som hjälpmedel.

Vad som fordras är just ett snabbt förlopp och framför allt den rätta tvålen.

Daglig och grundlig tvättning med Florodol, helst i ljumt vatten på vanligt sätt, åtföljd av en hastig översköljning av kallt vatten, är säkraste metoden.

Genom detta förfarande öppnas och vidgas porerna, varvid i Florodol-tvålen ingående medikamentösa essenser beredas tillfälle utföra sitt värv att framkalla en härdad och motståndskraftig hud.

PARFYMERI
FLORA

Spåda barn

böra givas

tillverkat av

A.-B Astra, Apotekarnas Kemiska Fabriker, Södertälje, vilket förordas av auktoriteter bland barnläkarna, som den mest näringsrika tillsats i mjölkblandningar åt späda barn, såväl före som under och efter avvänjningsperioden.

På grund av sin stora renhet och den höga maltsockerhalten är det synnerligen välsmakande och lättsmält samt överlägset alla andra preparat som närings- och kraftmedel, varför det användes såsom sådant å ett flertal barnsjukhus, sanatorier och mjölkdroppar i in- och utlandet.

Verkar varken lösende eller stoppande på matsmältningen och utgör den bästa ersättning för mjölksocker och rörsocker, vilka i många fall visat sig olämpliga.

Rekommenderas även åt digivande mödrar samt sjuklingar och konvalescenter såsom ett av kroppen lätt upptagbart koncentrerat näringsmedel.

Astra-Maltos är i förhållande till sitt näringsvärde det billigaste av liknande preparat.

Bruksanvisning jämte uppgift på ett 20-tal olika mjölkblandningar och maträtter, i vilka preparatet ingår, medföljer varje förpackning.

Priser:

Astra-Maltos, 1/2 burk ..... Kr. 2:—
1/1 " ..... " 3:25
hushållsförpackning ..... " 5:—
säljes å alla apotek.

Filtar och Sehalar

absolut största sortering och billigaste priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgsgatan 9 A, Stockholm. Tel. 163.

Svält ej
Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnäringssalt. Garanteras åta endast på originalburkar. Erh. hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandl.

Cloettas Vitaminchoklad VITA med kalciumsält

är ett utomordentligt tillskott till den vanliga födan. Vita innehåller nämligen såväl vitaminer som kalciumsält i lämpliga proportioner, dessa för barnens hälsa, speciellt för ben- och tandbildningen, så betydelsefulla beståndsdelar. Giv därför barnen Vita och det regelbundet! Ni kommer att märka resultatet.

Tag det rätta — tag Cloetta.

Koncentrera
Eder
annonsering för Skåne
på
SYDSVENSKA DAGBLADET
SNÄLLPOSTEN.
Södra Sveriges mest anlidade
annonsorgan.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.

Arvika: Arvika Nyheter.

Avesta: Avesta-Posten.

Bollnäs: Tidningen Ljusnan.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falkenberg: Hallands Nyheter.

Falun: Falu-Kuriren.

Gävle: Gefle-Posten.

Halmstad: Tidningen Halland.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Hörby: Mellersta Skåne.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Karlstad: Värmlands Läns Tidning.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Köping: Bärgslagsbladet.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Lindesberg: Bergslagens Tidning.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skara: Skaraborgs Läns Tidning.

Skellefteå: Skelleftebladet.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonsblad.

Sollefteå: Nord-Sverige.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Söderköping: Söderköpings-Posten.

Tranås: Tranås Tidning.

Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohusläningen.

Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Upsala: Tidningen Upsala.

Vadstena: Östgöta-Bladet.

Visby: Gotländingen.

Vänersborg: Elfsborgs Läns Annonsblad.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

Örebro: Örebro Dagblad.

Örnsköldsvik: Örnsköldsviks-Posten.

Östhammar: Östhammars Tidning.

leende att solstrålarna beslöt sig för att stanna kvar ännu en stund. Den unga flickan betraktade den gamla med en blick som hade hon läst en gammal och lustig ballad som hon inte riktigt kunde förstå. Och när hon såg att den gamla sjönk i tankar gick hon tyst ut ur rummet.

Den gamla satt och väntade på att de skulle börja spela. Ack, det var ju den samma gamla taffeln till vilkens toner hon dansat så många gånger. Nu skulle hon kunna drömma sig riktigt tillbaka i tiden. Nu skulle den gamla kära taffelns toner accompagnera alla de små rosenröda minnena.

Den gamla såg för sin syn den sällsamma dagen när hon bar myrtenkronan och den vita slöjan. Då hade den gamla taffeln spelat som aldrig förr, dess klang hade aldrig varit så ljuv under kära fars och kära mors fingrar. Ack, hennes hjärta slog snabbare när hon kom ihåg den menuette de dansat Adolf-Fredrik och hon på alla gästernas begäran.

Ännu dröjde solstrålarna kvar. De hade lagt sig på hennes silvervita hår. — — —

Den gamla lyssnade ty nu spelade den gamla taffeln.

Hon lyssnade och lyssnade. Men vad var detta, vem var det som så spelade?

Var det musik?

Var det dans?

Det var toner som revs sönder hennes drömmar! De föllo sönder bitvis, bleknade och försvunno. Och i hennes hjärta föddes en kyla och en ensamhet. I hennes öron blandades de ofattbara tonerna med glada röster.

— Ja, det är sant att jag är gammal, jag förstår mig inte på denna tiden, sade hon till sig själv suckande.

Och när solstrålarna hörde detta beslöt de sig för att dröja kvar ännu en liten stund.

De hade nämligen också sett att hon grät.

Dansmusiken tystnade helt plötsligt mitt i ett ackord.

Dörren öppnades och den unga flickan steg in.

— Kan mormor tänka sig vi får lov att skicka efter någon som ser efter pianot taffeln menar jag, för att den gick sönder på något sätt. Det var tråkigt för att jag hade inte hunnit lära mig riktigt. Säg tyckte inte mormor att den var stilig den här nya Charleston?

Den gamla nickade.

— Det kan nog hända att den var det, jag tror säkert att den var det, sade den gamla.

Den unga flickan betraktade den gamla.

— Kära mormor, är det inte svårt att vara gammal, jag skulle kanske inte ha spelat, jag ser att mormor har gråtit, sade den unga flickan och kysste den gamlas hand.

— Det var bara gamla minnen, sade den gamla, men lämna mig ensam är du snäll min vän.

Den unga flickan sade till sin vän:

— Snälla Eric kan du tänka dig att mormor blev så rörd över den här Charleston att hon grät, riktigt grät, stackars gamla mormor.

När solstrålarna sågo att den gamla sov kröpo de stilla ut genom fönstret igen. Det var som hade de haft svårt att lämna henne ensam. Men de hade ju så många andra att hälsa på som behövde litet sol.

Nathanael Cassén.

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Bäst av alla tvålar är den som namnet **YvY** bär.

Vacker hy vill alla ha, därtill hjälp av **YvY** ta!

Vacker hy ju kvinnan klär, vilka kläder hon än bär.

Både rik och fattig man få av **YvY** hy så grann.

Tag då **YvY**-tvål till vän, den dig skönhet ger igen.

Huru barnets start i livet

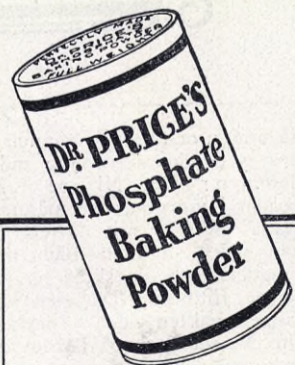
skall bli, — det beror på Dig. Har Du valt det rätta näringsmedlet "Mellin's Food", kan Du känna Dig trygg, ty Mellin's Food, som är den bästa möjliga ersättning för modersmjölken, grundlägger hälsa och krafter.

Mellin's Food

Den föda, som ger krafter.

Förordas av läkare. Pris kr 2:75 pr burk.

Mellin's Food Biscuits rek. vid övergången till fast föda samt för svaga personer av alla åldrar. Pris Kr. 2:75 pr ask. Finnes på apoteken och i Drogaaffärerna. Proov och broschyver gratis fr. Mellin's Food Depot Malmö.

DET finnes inget prima bakpulver som säljes till ett så billigt pris.

Lämna ingen bitter smak i maten.

Edra barn

Skall Ni fotografera med en

Goerz Box Tengor

Den kostar endast 20 kr. och efter 10 minuters gratis undervisning i en specialaffär är Ni utbildad fotograf. Goerz kameror såväl som film kan Ni köpa i alla fotoaffärer. Men se till att Ni får en Goerz.

Lacking

ENDA EFFEKTIVA MEDLET FÖR LACKSKORS BEVARANDE

SVENSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsg. 54
Tel.: 21 23, 40 61
N. 93, N. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 725 65
Norr 647

Utför alla slags Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

SANITETSBINDLÄR
Diana
SVENSKT FABRIKAT

Verkligt Hygenisk dambinda
Tillverkas sedan 20 år i Sverige endast av Göteborgs Kem.-Tekn. Fabr. Göteborg

Försäljes i Sjukvårds-, Parfym- & Vitvaruaffärer. Engros hos Gustaf Hjeltn & Co., Norrtullsg. 8 A, Stockholm.

Tacksamhet och otacksamhet.

Att mötas med tacksamhet är något oändligt ljuft. Det ger belöning för alla mödor, för allt arbete och all uppoftning. Om en otacksam människa är det sagt, att "hon är den sorgligaste syn i världen." . . .

Men, människans blick är i många och mycket skum. Det hon tar för otacksamhet är emellanåt inte alls så. Ett exempel.

Vi tala ju ibland om att den och den blomman är "tacksam". Nåväl. Jag hade en gång satt ett litet blad av kaktusen Nattens tärna, som liknar Nattens drottning. Det lilla bladet, som var rätt stort och brett hade jag satt i en kruka, där förut en ljusröd kaktus stod. I över ett år, ja, längre, hade jag vattnat kaktuskrukan och sett hur det breda bladet av Nattens tärna blivit allt mindre och mindre, gulnat och liksom förtärts. Så stod jag en dag och såg på det och tänkte: "Detta är otacksamt att ha det där bladet stående i kaktuskrukan. Jag skall ta bort skräpet en dag och plantera om den ljusröda kaktusen."

Vid det jag tänkte detta föll det liksom fjäll ifrån mina ögon och för första gången såg jag vid sidan om det skräpiga bladet och den ljusröda kaktusens grenverk, ett högt blad, dubbelt så högt som det vissna bladet och av precis samma art som detta. Det nya bladet var dotter till det gamla, det som jag utdömt, otacksamt nog. Inte det gamla bladet hade varit otacksamt, utan min egen blick, som ej kunnat se, eller ej gjort sig tid att iakttaga det sist satta bladets tysta och dolda arbete att vid sidan om sin egen skröplighet framalstra, direkt ur jorden, en hög, frisk och vacker gren, som saftig och rank sköt högt upp över moderplantan. På detta sakförhållande tänkte jag, när någon helt nyss frågade "vad de skulle göra med en otacksam människa".

Jo, man skall bara vidga sin blick, skärpa sin iakttagelseförmåga, öka sitt tålmod och lugnt och tålligt avvakta. Då få vi många gånger se att människorna alldeles inte äro otacksamma. De bara visa sin tacksamhet på ett annat sätt än vi tänka och tro. Förresten skall man ej göra det goda, det rätta, det pliktrogna för att få tack, utan för dess egen skull, för att vi inte kunna annat. Solen lyser och värmer, — inte för att bli

tackad — utan därför att den inte kan annat. Det är dess natur. Låt oss tillägna oss samma natur — att sprida ljus och värme omkring oss bland människornas barn. Ebon.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Till A. O. R. Har sett Eder fråga i veckans n:r av Idun och får härmed meddela att jag har Iduns följetong 1893, Kallia Kypris, inb. i ett enkelt grönt band, som jag önskar sälja för 1:25. Lämpligaste betalningssättet vore att Ni sände 1:25 i 15 öres eller 10-öres frimärken. Läger nu undan boken för Eder räkning en månads tid. Agda Perssons Antikvariat-Bokhandel, Djeknegatan 32, Malmö.

Till Lidande. Med anledning av Eder fråga i Idun tror jag, att Ni gör bäst i att vända Eder till Christian Science Läsrum, Smålandsgatan 20, 1 tr., Stockholm. Där kan Ni erhålla all Christian Science-litteratur och även upplysning om Christian Science-hjälp. Med en uppriktig önskan att detta må vara Eder till hjälp.

M. H.

Svar till A. O. R. Angående boken "Under Salomos insegel". År 1891 blev boken med denna titel, skriven av Eva Wigström — Ave — belönad med 1:sta priset vid Iduns tävling. Den inflöt i Iduns Romanbibliotek I. Den innehöll 250 sidor och en hel del illustrationer. Är det denna berättelse ni avser, så kan ni få köpa den av mig, som bevarat den. Sänd i så faller adress, jämte 1 kr. i frimärken till "Ebon", Iduns Redaktion, Stockholm, f. v. b. så skall ni erhålla den. Porto för sändningen behövs ej.

Ebon.

Signe Eriksson bedes vänligen uppge adress för erhållande av priset i rimtävlingen.

Lidande, Barnpensionat, Föräldrar och A. O. R. torde uppge adresser då brev finnas å redaktionen.

Lämplig present

Carl Larssons praktverk

"SVENSKA KVINNAN GENOM SEKLEN"

10 FÄRGTRYCKSPANSCHER

Inbunden med av konstnären komponerad pärm.

Kr. 5:—

Portofritt mot insänd likvid i postanvisning.

IDUNS EXPEDITION
STOCKHOLM

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterapningar och ersättningspreparat.

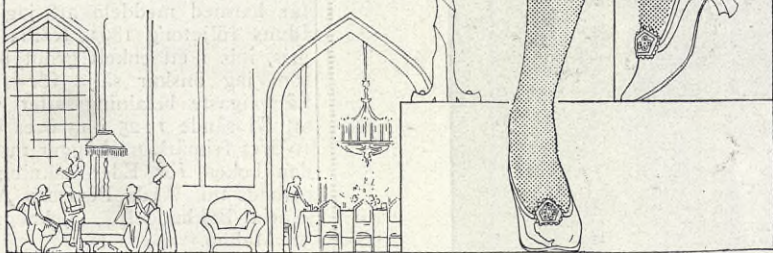
För Anusol-"Goedecke" finns det ingen ersättning.

Anusol-"Goedecke" upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

Holeproof Strumpor

Detta varumärke på varje par.

Utsökta silkestrumpor, som vara i det oändliga!

“HOLEPROOF” Strumpor, fina till utseende och vävnad, äro ovanligt tillförlitliga i fråga om lång varaktighet. Efter sista modet och felfria till sitt snitt, så håller varje par längre än andra strumpor.

En ny metod i tillverkningen (uteslutande i “HOLEPROOF” Strumpor) ger större styrka, där de flesta strumpor fort slitas ut. Tärna och hälar på “HOLEPROOF” Strumpor äro extra förstärkta. Moderat pris och längre varaktighet göra “HOLEPROOF” Strumpor dubbelt så ekonomiska. Fråga efter firmanamnet.

Säljas i alla välsorterade affärer.

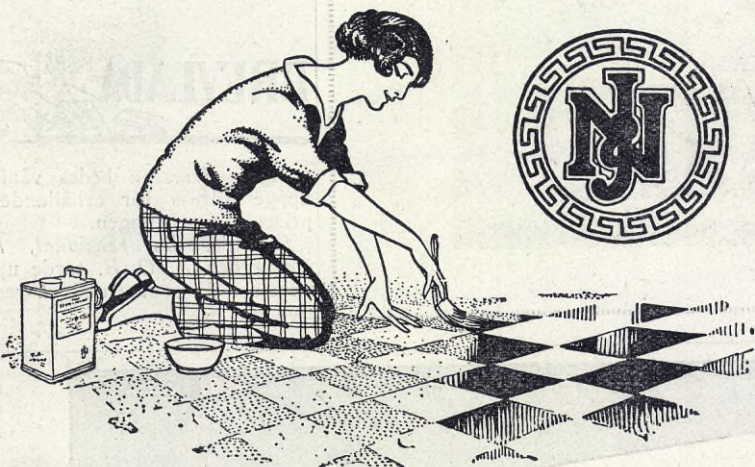
Representanter:

Sverige: RUD. DEGERMARK, Kungsgt. 70, Stockholm
För Göteborg: ARTHUR O. HASLING, Sankt Eriks Torg 2
Holeproof Hosiery Co., Milwaukee, Wis., U. S. A.
52 års erfarenhet i strumptillverkning.

2

3 öre en portion FÖR ALLA ÄLDRAR En portion öre 3

Som splitter nya bli korkmattorna

när de fernissats med J & N:s ööverträffade Lino-leumfernissa. Den bildar en seg, elastisk yta, som väl står emot skurning och alltjämt håller mattan lika spegelblank. Det går som en dans att själv utföra fernissningen. För vanliga trägolv skall Ni använda J & N Golvfernissa. Ett J & N-fernissat golv är lätt att hålla rent och alltid elegant — egenskaper, som varje husmoder vet att värdesätta.

Använd alltså nästa gång

**JENSON & NICHOLSON'S
MATTFERNISSA**

Finnes hos Eder färghandlare.

Generalagent: JULIUS ARNHEIMS ÄNKA.
Skepparegatan 66 A, Stockholm. Tel. 748 69.

Vägen till hälsa går genom

SANITOS

Fruktsalt Sanitos

vilket avhjälper dålig ämnesomsättning, magsyra, halsbränna och förebygger ofta uppkomsten av mag- och njurlidanden, blåsten, gikt, reumatismen och nervositet. Sanitos är även en feberstillande och välsmakande läskedryck.

Säljes å apotek, kemikalie- och drogaffärer m. fl. à 2:50 pr. fl.

HENRIKSSONS TEKN. FABRIKS A.B.
ÖREBRO.

